

DE LA “DIVISIÓ TERRITORIAL” A L’ “ORGANITZACIÓ TERRITORIAL” DE CATALUNYA:

EN RELACIÓ A L’ADMINISTRACIÓ DE MANLLEU COM A CIUTAT EMERGENT

joaquim clusa, economista

Manlleu – Desembre 2005

MANLLEU 2005: “CIUTAT HISTÒRICA” I “CIUTAT EMERGENT”

- **PER QUÈ ÉS NECESSÀRIA LA DIVISIÓ TERRITORIAL LA DIVISIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA?** (Ho va dir ja l'Informe Roca 2000~Cassassas-Clusa 1981)
- **QUÈ ES EL QUE NO FUNCIONA DE L'ACTUAL DIVISIÓ ADMINISTRATIVA?** (Els serveis municipals podrien funcionar millor- Els plans d'urbanisme són inflacionaris- La mobilitat s'ha de gestionar per les 4-6 Àrees Metropolitanes actuals)
- **AMB QUINS CRITERIS I OBJECTIUS S'HA DE PLANTEJAR?** (menys nivells d'administració dels 4-5 actuals- Ajuntaments amb “govern de les ciutats reals”-les ciutats de la mobilitat “diària”)
- **COM AFECTA LA DIVISIÓ TERRITORIAL ALS MUNICIPIS I A LES COMARQUES?** (Fins avui, molt poc)
- **COM ENS AFECTA ALS MUNICIPIS LA CAPITALITAT DE LES FUTURES VEGUERIES** (poc o gens, excepte en la “capacitat de negociació” amb el pressupost de la Generalitat pels municipis capitals)
- **MANLLEU, “CIUTAT-REAL” AMB HISTÒRIA INDUSTRIAL I FINANCERA A LA “CATALUNYA DE LES 80-100 CIUTATS.REALS” (>20.000 HAB.) I 4-6 “ÀREES METROPOLITANES-REALS” I AMB “MASSA CRÍTICA” (> 300.000 HAB.)**

ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

- **QUANTES ADMINISTRACIONS LOCALS- NIVELLS: 966 AJUNTAMENTS, 41 CONSELLS COMARCALS, 4 DIPUTACIONS I 2 ENTITATS METROPOLITANES (+ 6-8 VEGUeries?)**
- **COMPETÈNCIES I SERVEIS DE CADA NIVELL- QUÉ FA- “QUÈ MANA” CADA ADMINISTRACIÓ- QUINS SERVEIS GESTIONA**
- **“MAPES” DE LES DIVISIONS: GOVERN DEL TERRITORI**
- **FINANÇAMENT DE CADA ADMINISTRACIÓ: “SUFICIÈNCIA” ENTRE COMPETÈNCIES I RECURSOS?**
- **SISTEMES D'ELECCIÓ: NOMÉS ELECCIÓ DIRECTA ALS AJUNTAMENTS (LA “COMPROMESA”) I A LA GENERALITAT, INDIRECTE ALS ALTRES**

**“CONTINENTS” I
“CONTINGUTS”:**

**DELS “GOVERNS
CIVILS” DE LA
GENERALITAT (1932-
36)**

**A LA GESTIÓ DELS
SERVEIS MUNICIPALS
(1987- 2005)
(ADMINISTRACIÓ
LOCAL)**

QUÈ ENS DIU EL NOU ESTATUT?:

POC I MOLT

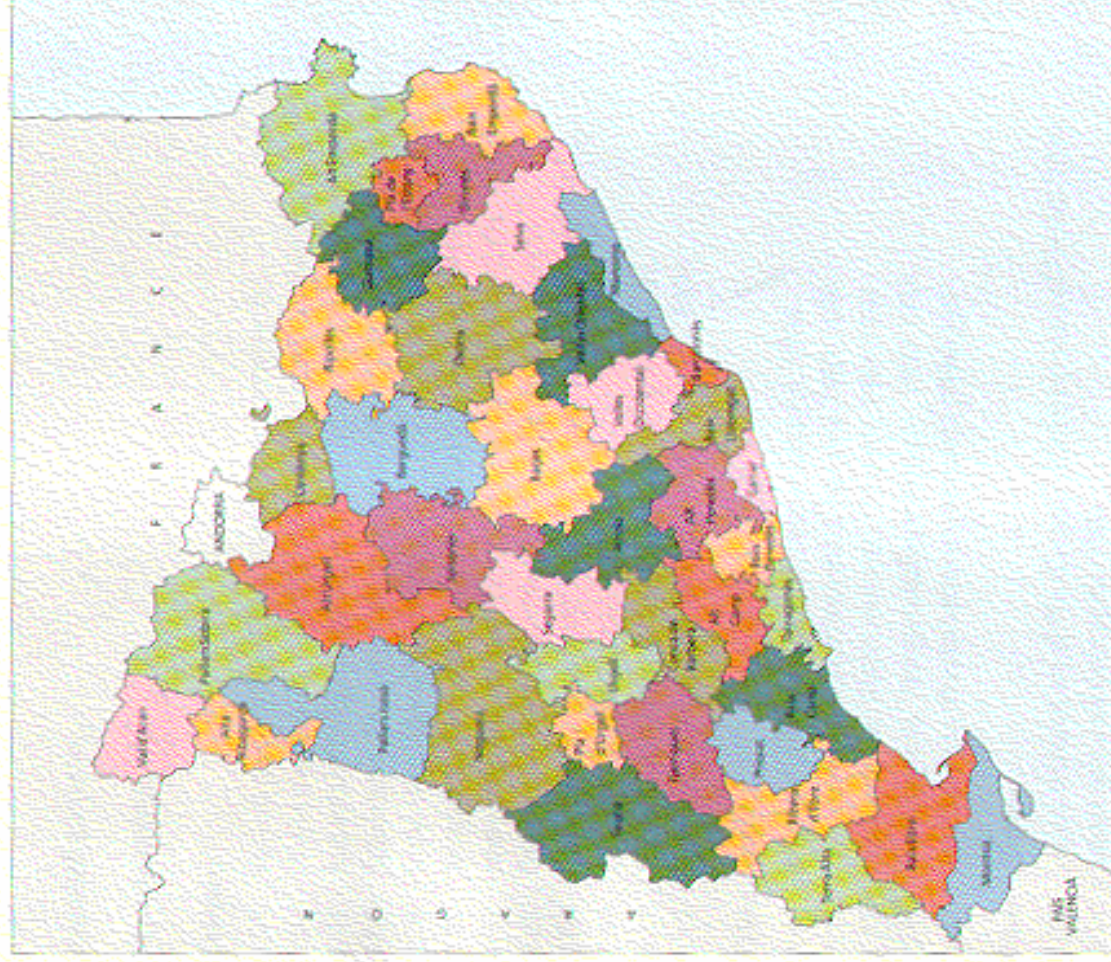
(90% DELS NOSTRES DIPUTATS)

- ART. 2.3. **ELS MUNICIPIS, LES VEGUERIES, LES COMARQUES**, I ELS ALTRES ENS TERRITORIALS QUE LES LLEIS DETERMININ INTEGREN EL SISTEMA INSTITUCIONAL DE LA GENERALITAT.....S'ORGANITZA TERRITORIALMENT
- art. 83: LA GENERALITAT ESTRUCTURA LA SEVA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL BÀSICA EN **MUNICIPIS I VEGUERIES**...
- ART. 83: L'ÀMBIT SUPRAMUNICIPAL ES CONSTITUÏT, **EN TOT CAS**, PER LES **COMARQUES**....
- ART. 85. EL CONSELL DE GOVERN LOCALÉS L'ORGAN DE REPRESENTACIÓ DELS **MUNICIPIS I LES VEGUERIES**....(**+ARAN, RÈGIM ESPECIAL**)
- ART. 90. ...**LES VEGUERIES** ...ÀMBIT TERRITORIAL ESPECÍFIC PER L'EXERCICI DEL GOVERN INTERMUNICIPAL ...DE **COOPERACIÓ LOCAL...LLEI DEL PARLAMENT**
- ART.92 **LA COMARCA** ...GESTIÓ DE COMPETÈNCIES I SERVEIS LOCALS....LLEI DEL PARLAMENT...(MUNICIPIIS, COMARQUES I VEGUERIES **AMB SERVEIS LOCALS?**)
- ART.93. ALTRES ENS....**RECONeixMENT DE LES ÀREES METROPOLITANES...**

LES COMARQUES HISTÒRIQUES DEL 1932, PRECEDENT DE L'ORGANITZACIÓ ACTUAL

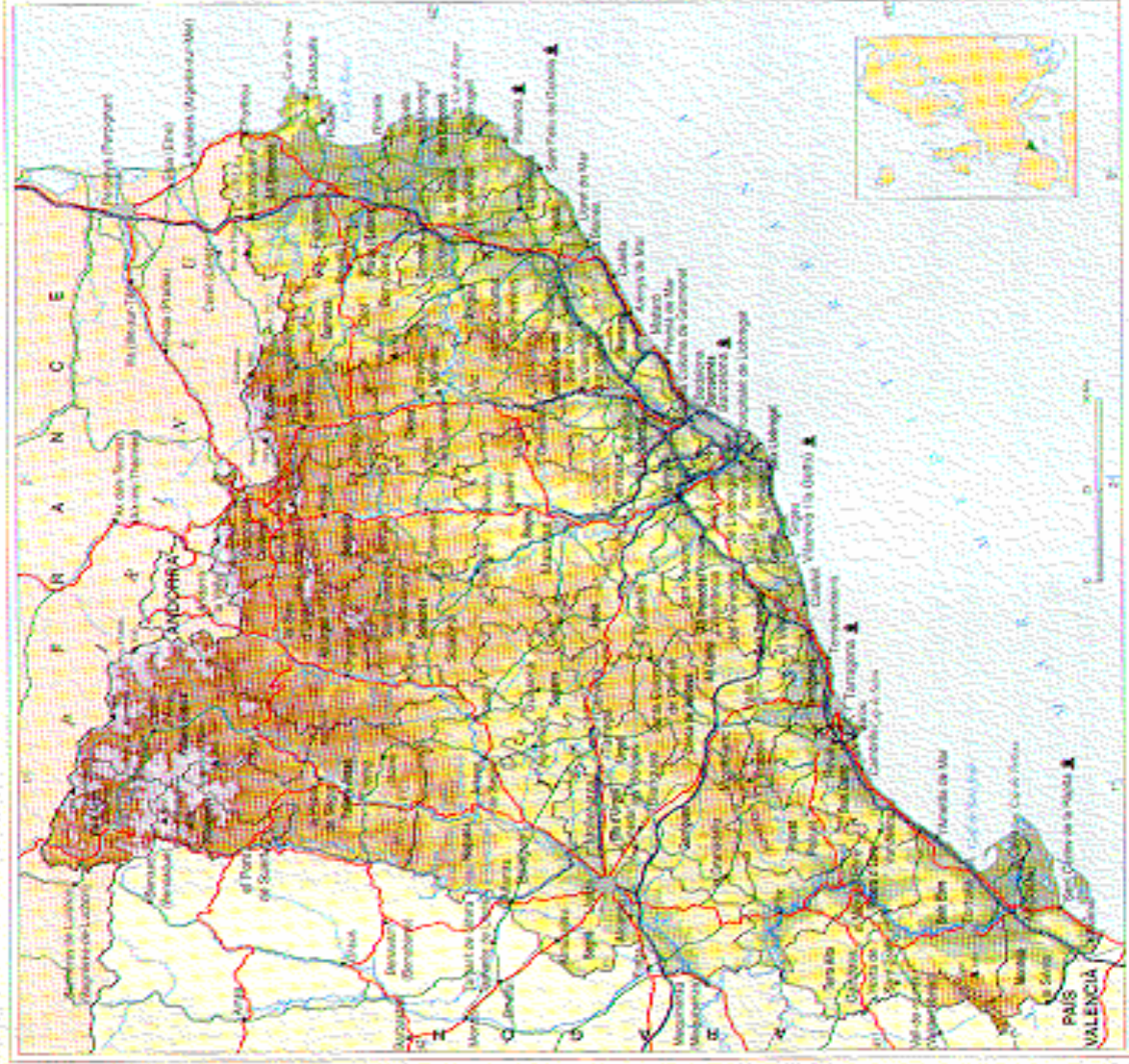
- **L'ESCALA DE LES 38 COMARQUES:** mitjana de 850 km2. Vallès Occidental: 582 Km2. Vallès Oriental: 862 Km2
- **Sabadell- Terrassa= Vallès Occidental (Pau Vila?)**
- **Tarragona- Reus ≠ Sabadell- Terrassa (Josep Iglèsies?)**
- **COMARQUES “PETITES”:** Garraf, Baix Penedès, Barcelonès ~ “municipis grans” ~ 150- 300 Km2 (Osona: 1.264 Km2 / Barcelonès: 146 Km2)
- **CRITERI: “Mercats” .** Enquesta: 82 mercats i 112 comarques “populars” .
- **TERRITORI COMPLEX:** Geografia municipal concentrada i dispersa.
- **AVUI: REALITATS METROPOLITANES: LA VEGUERIA CENTRAL (ANOIA- BAGES- BERGADÀ- OSONA) ES “FORÇADA” - SÓN “COMARQUES METROPOLITANES” CADASCUNA AMB MASSA CRÍTICA INSUFICIENT (< 300- 500.000 HAB.)**

Mapa comarcal de Catalunya.

COMARQUES “MÉS GRANS” I COMARQUES “MÉS PETITES”

Mapa de Catalunya.

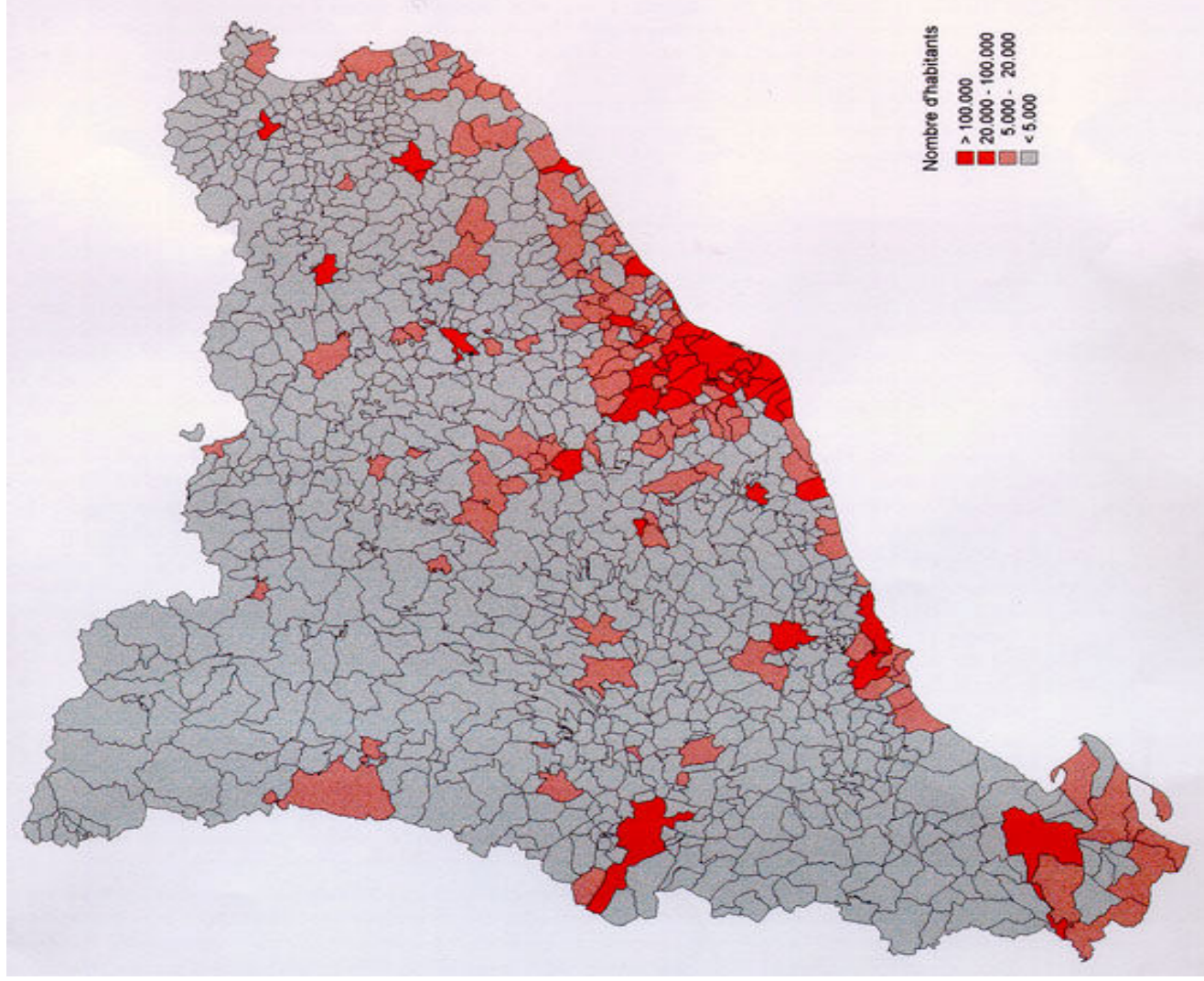
CATALUNYA: PAÍS DE GEOGRAFIA COMPLEXA

**CATALUNYA:
1.000 MUNICIPIIS
~32 km²**

**“PROBLEMA
BÀSIC DELS
SERVEIS MUNICIPALS**

DES DELS ANYS 90s:

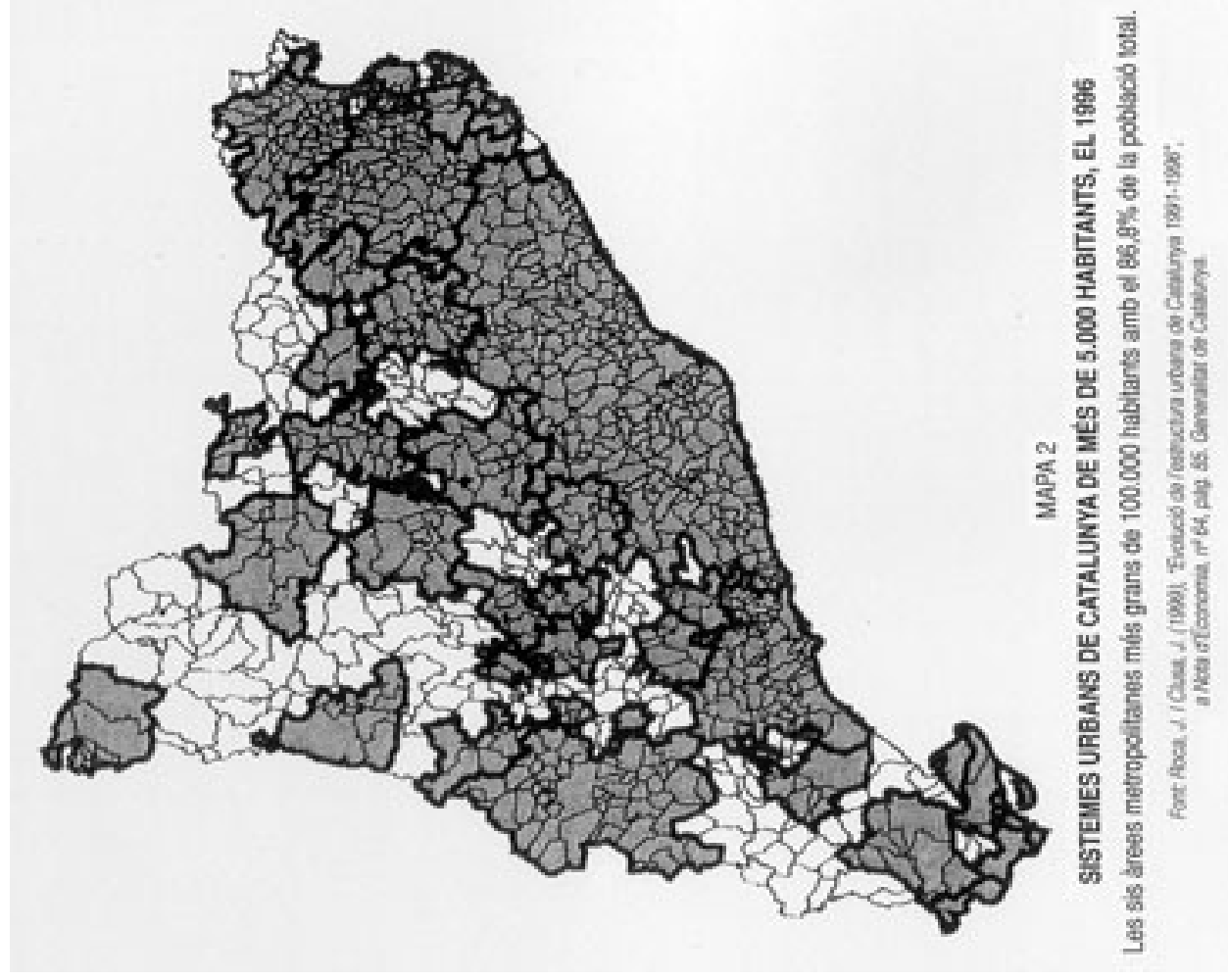
**REALITATS
METROPOLITANES DE 2
NIVELLS
4-6 “REGIONS” PER
L’URBANISME I LA
MOBILITAT**

MUNICIPIIS DE CATALUNYA:

90% DELS MUNICIPIIS< 10.000 RESIDENTS (DE “NIT”)
20% DELS RESIDENTS
10% DELS MUNICIPIIS – 80% DELS RESIDENTS

ESTRUCTURA MUNICIPAL DE CATALUNYA 1991-1996									
	< 5000 hab.	5/10.000	10/ 25.000	25/ 50.000	50/100.000	>100.000 hab.	TOTAL		
1996	785.316	456.304	768.312	647.724	658.478	2.773.906	6.092.036		
	13%	7%	13%	11%	11%	46%			
1991	734.595	415.988	685.652	627.043	657.010	2.939.206	6.061.485		
	12%	7%	11%	10%	11%	48%			
1991/1996	7%	10%	12%	3%	0%	-6%	1%		
Nº Municipis	787	68	51	19	10	9	944		
1996	83%	7%	5%	2%	1%	1%			
FONT: Roca i Clusa 1999									

**6 SISTEMES URBANS
(criteris AMB U.S.A.)
>100.000 RESIDENTS
87% DE LA POBLACIÓ**

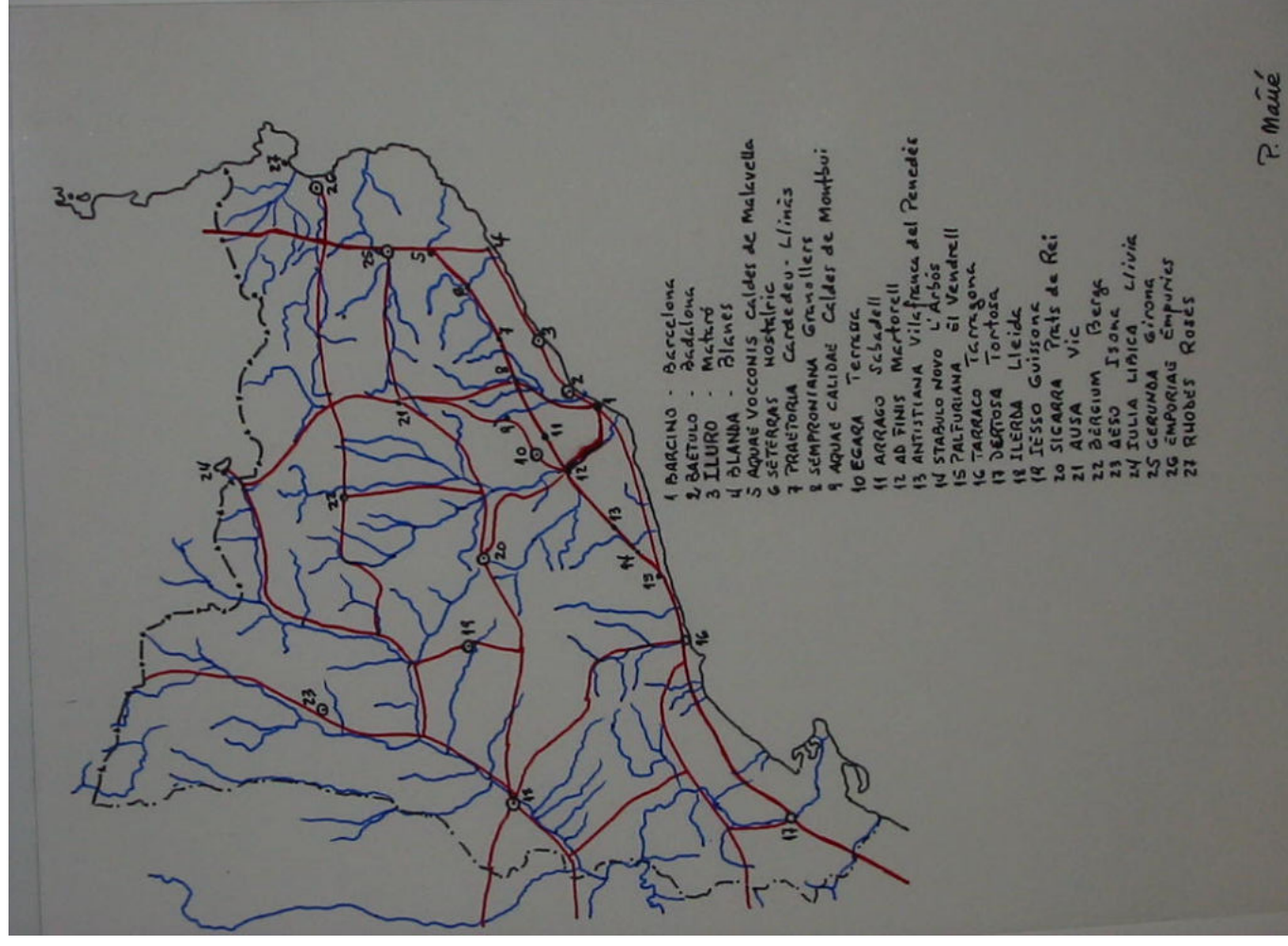
23 “VILES ROMANES” (Caldes, Hostalric, Blanes, Sabadell, Terrassa, Ausa....)

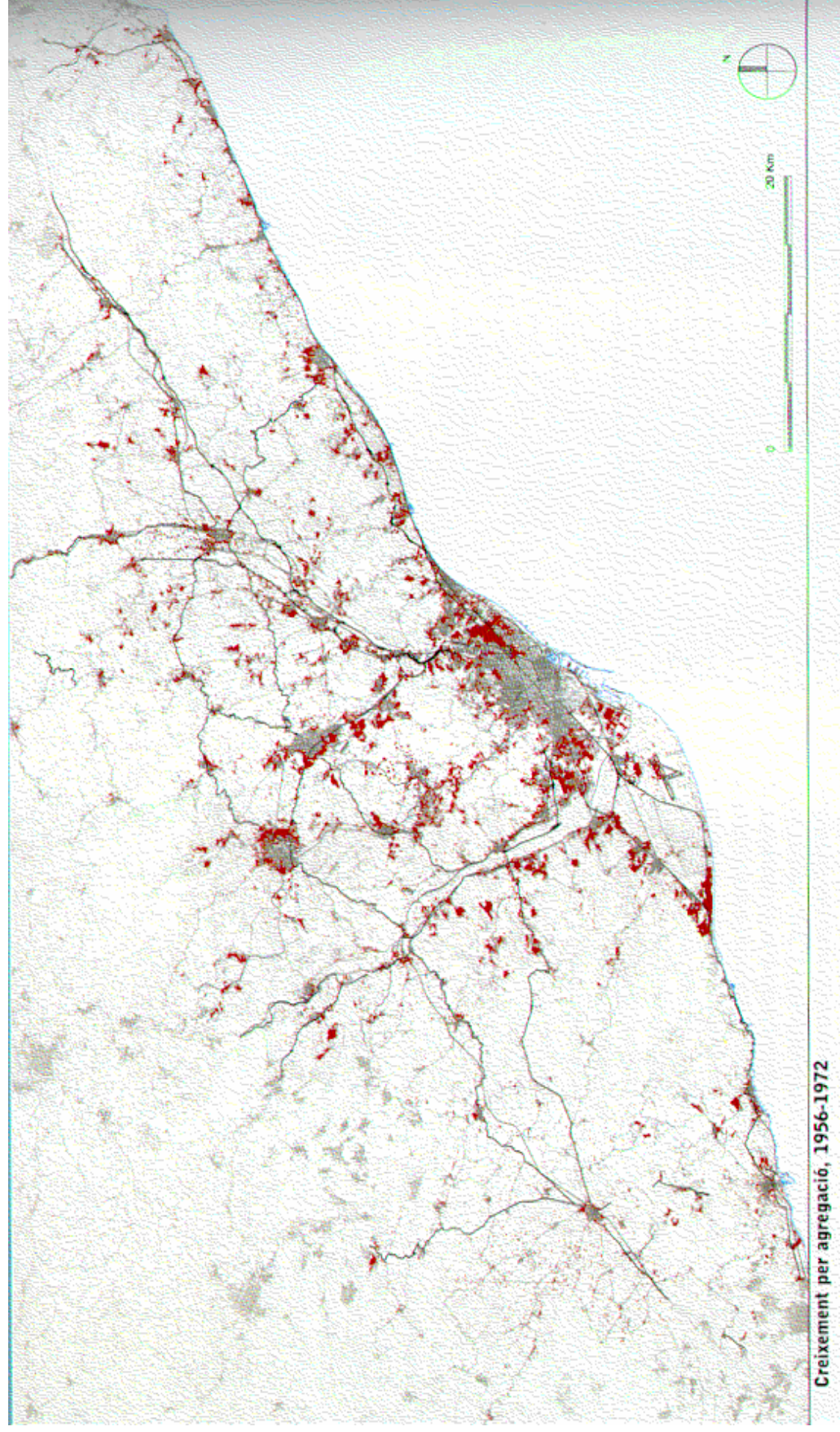
VIES ROMANES

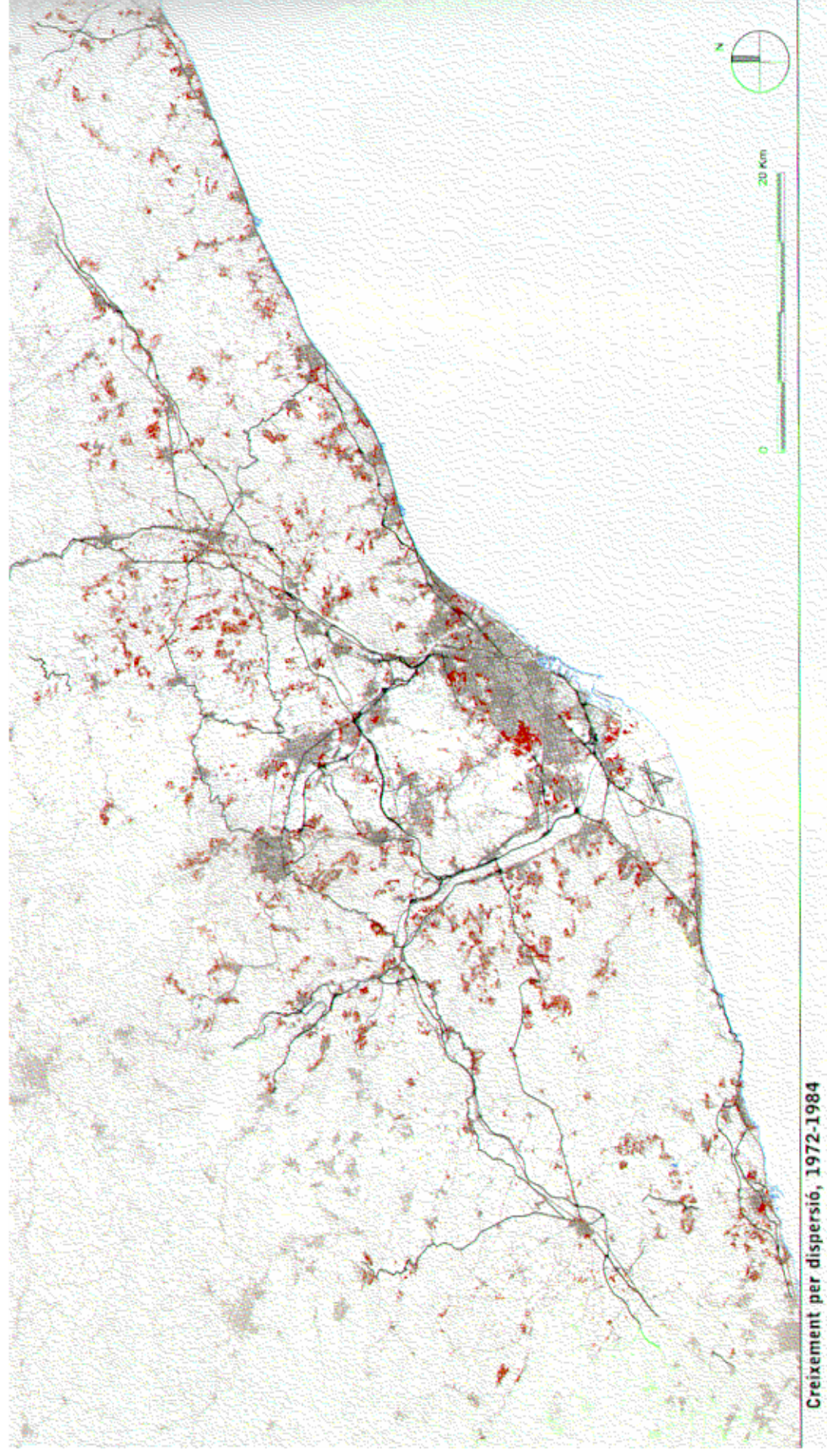
ESQUELET ROMÀ=
AUTOPISTES
ACTUALS (....i
encara ens en
falten)

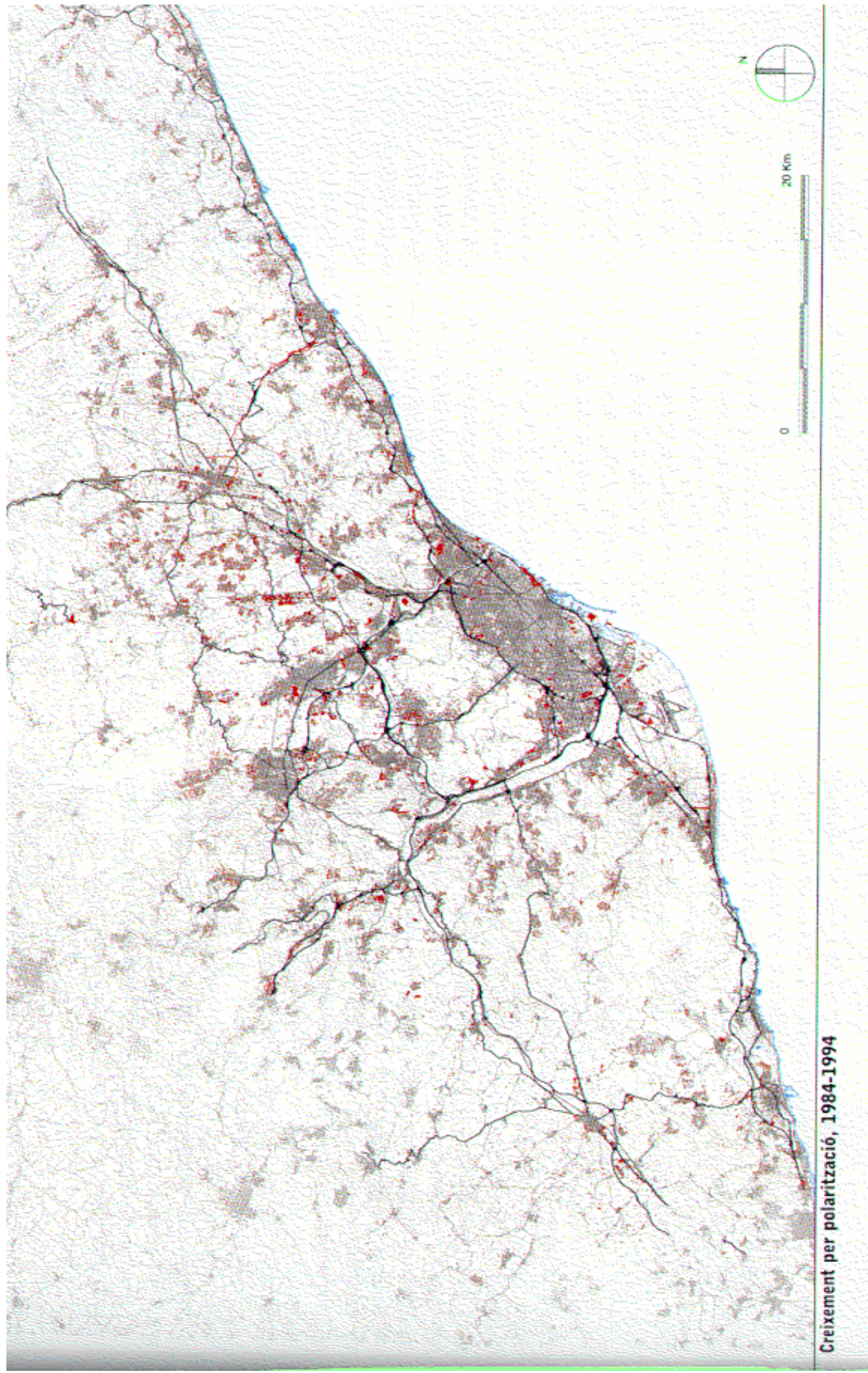
LA URBANITZACIÓ
DEL TERRITORI:
PROCÈS LENT I
RÀPID

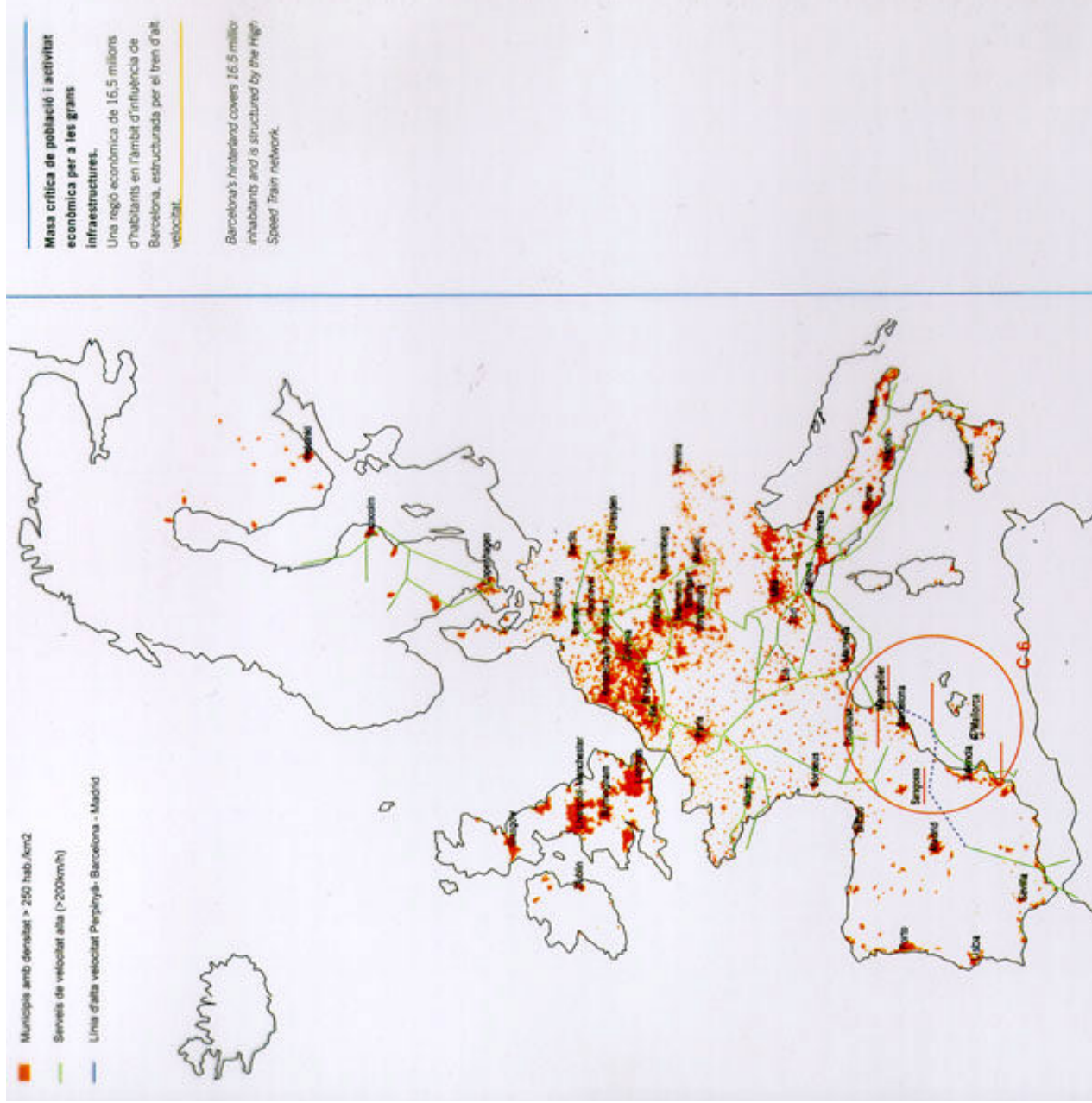
12

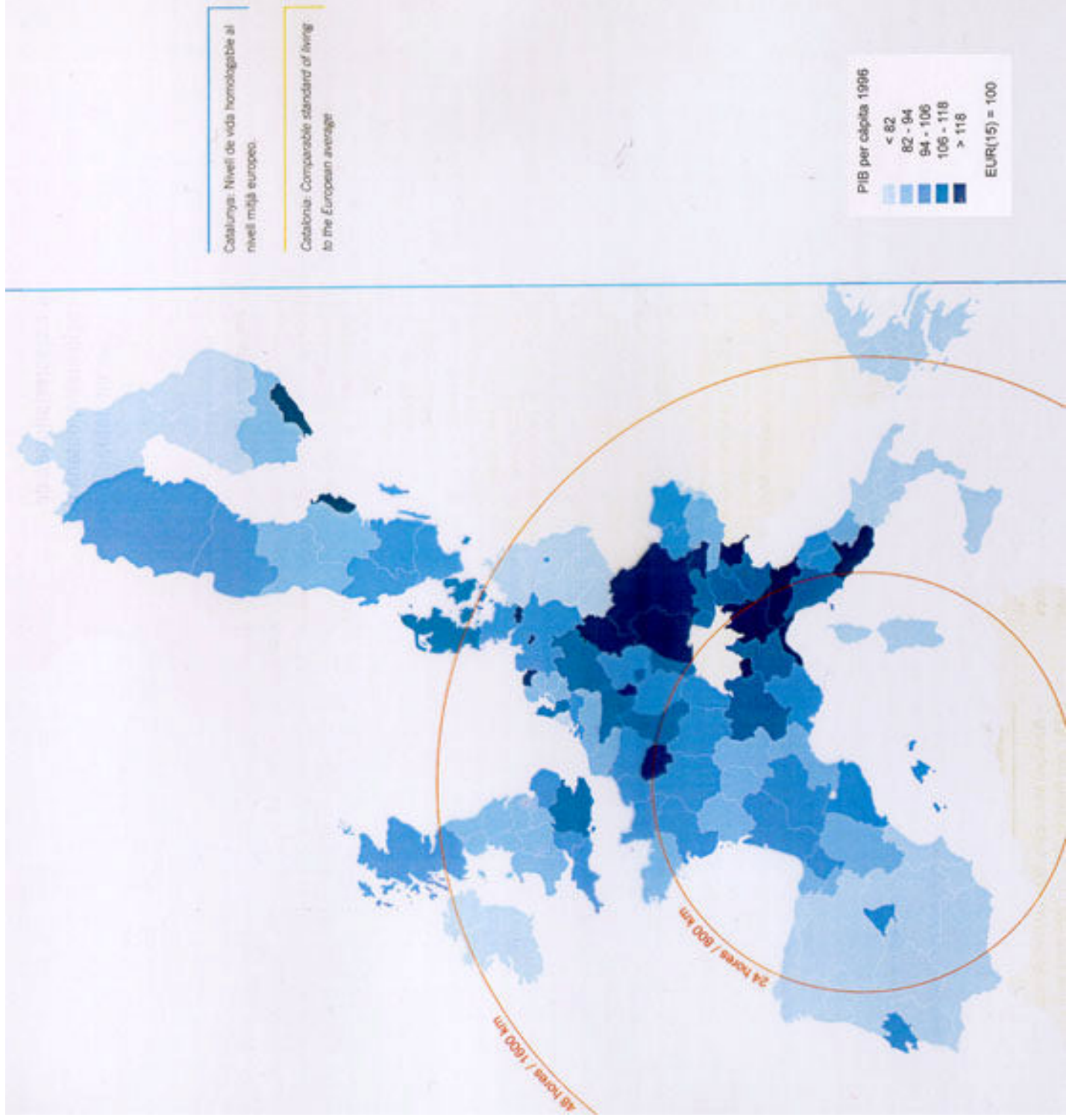

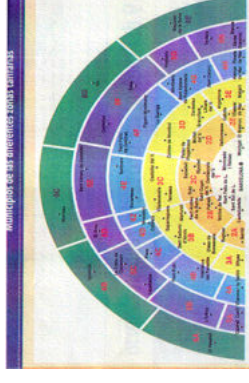

EL TERRITORI – LES PERSONES I LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES- AVUI

ZONES TARIFÀRIES DE L'A.T.M.:

“CORONES”, “EIXOS” I “SISTEMES URBANS”

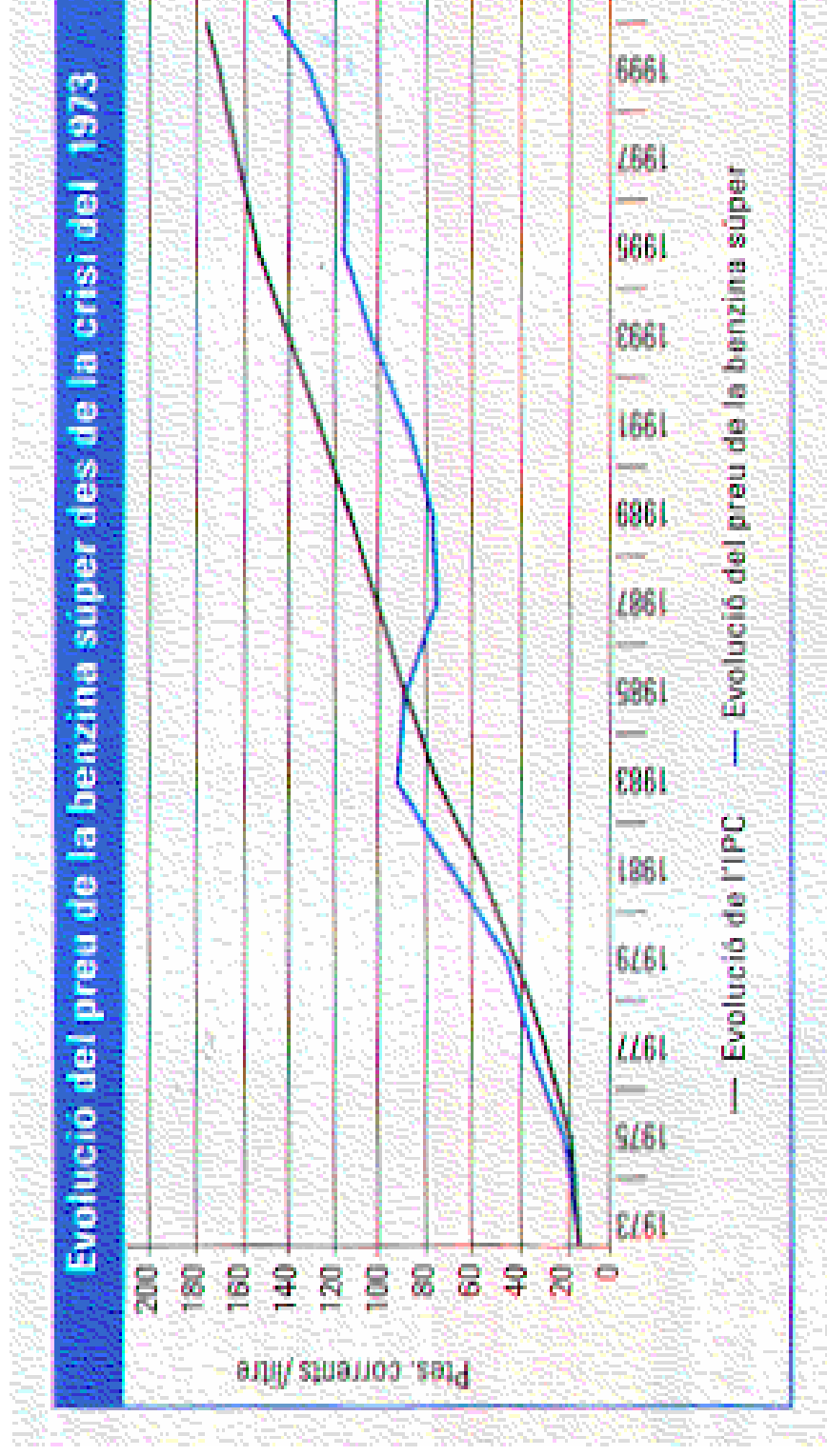
Manresa

MÉS “CIUTAT DE CIUTATS”: VIC A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

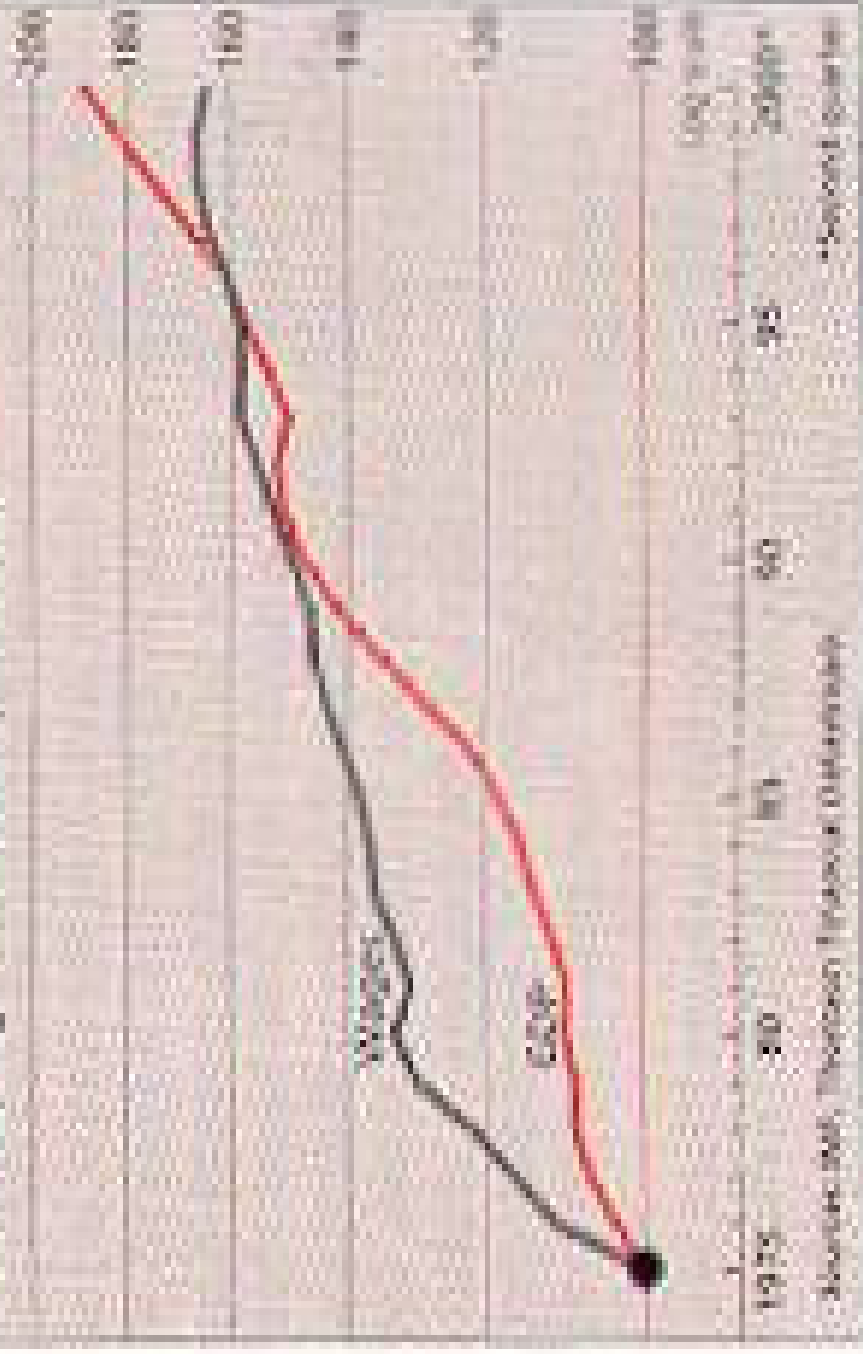
LA BENZINA ES MÁS BARATA AVUI (“AHIR”) QUE EL 1973

FONT: P.NOY (“Mobilitat Sostenible”18, 2000)

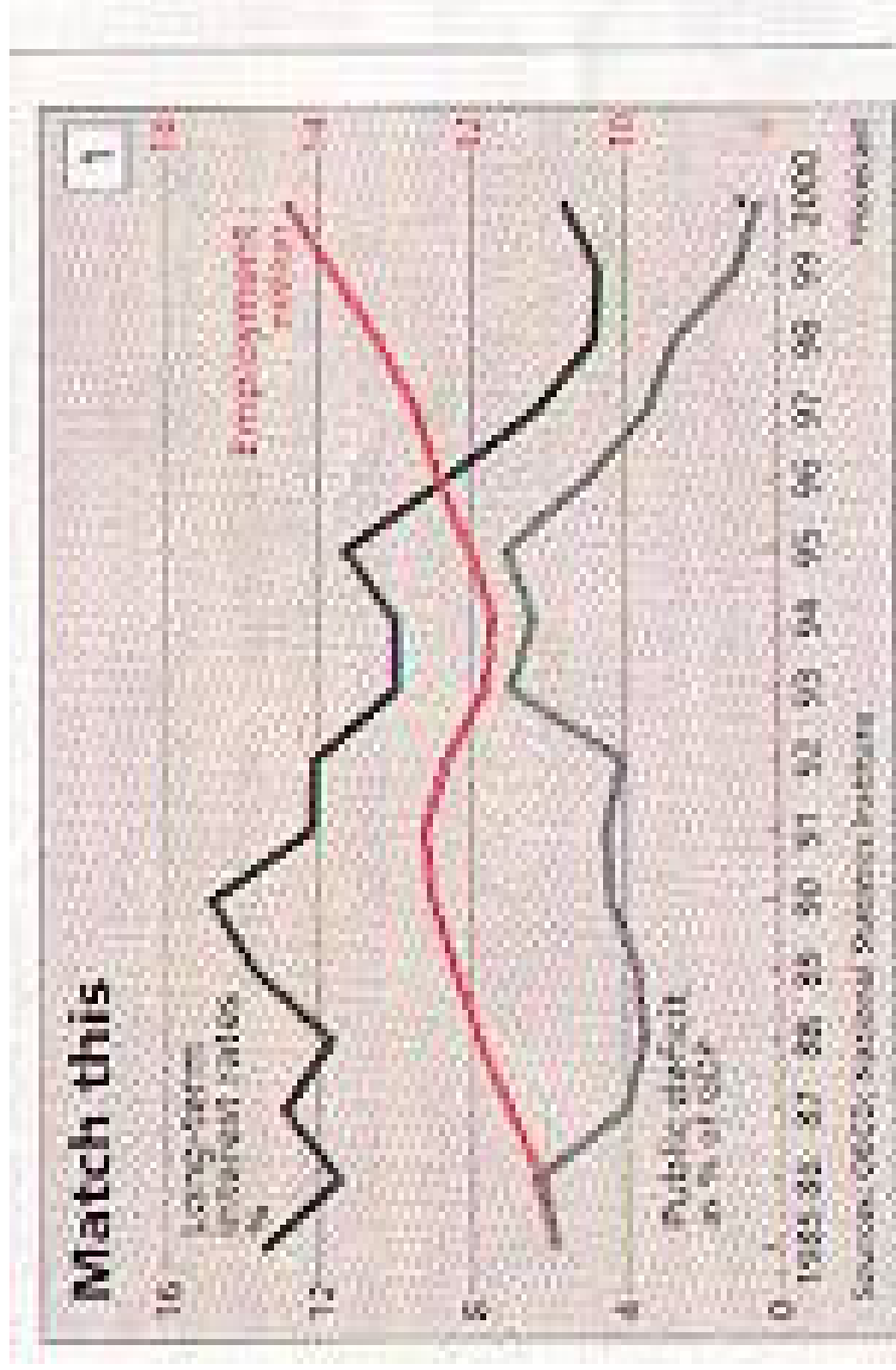
Bigger cake, different slices

GDP and wages, real terms, 1975=100

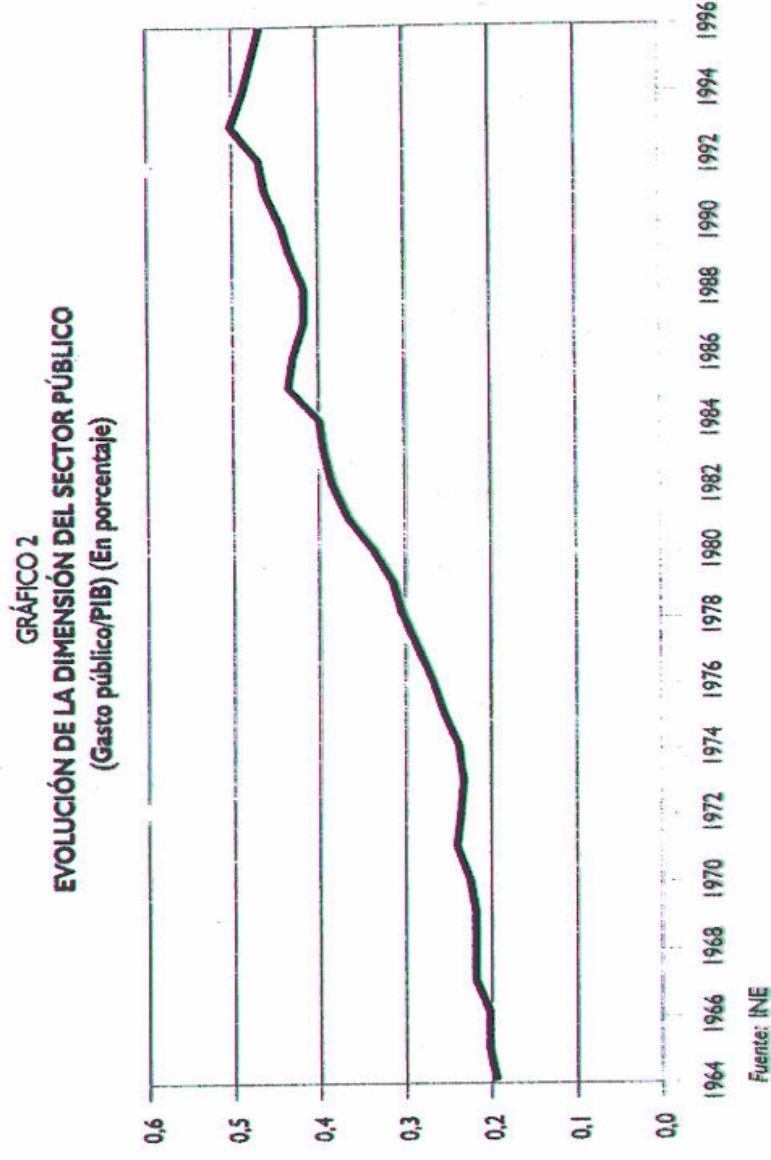

**SOM DUES VEGADES MÉS RICS QUE EL 1975.....
COM A MITJANA**

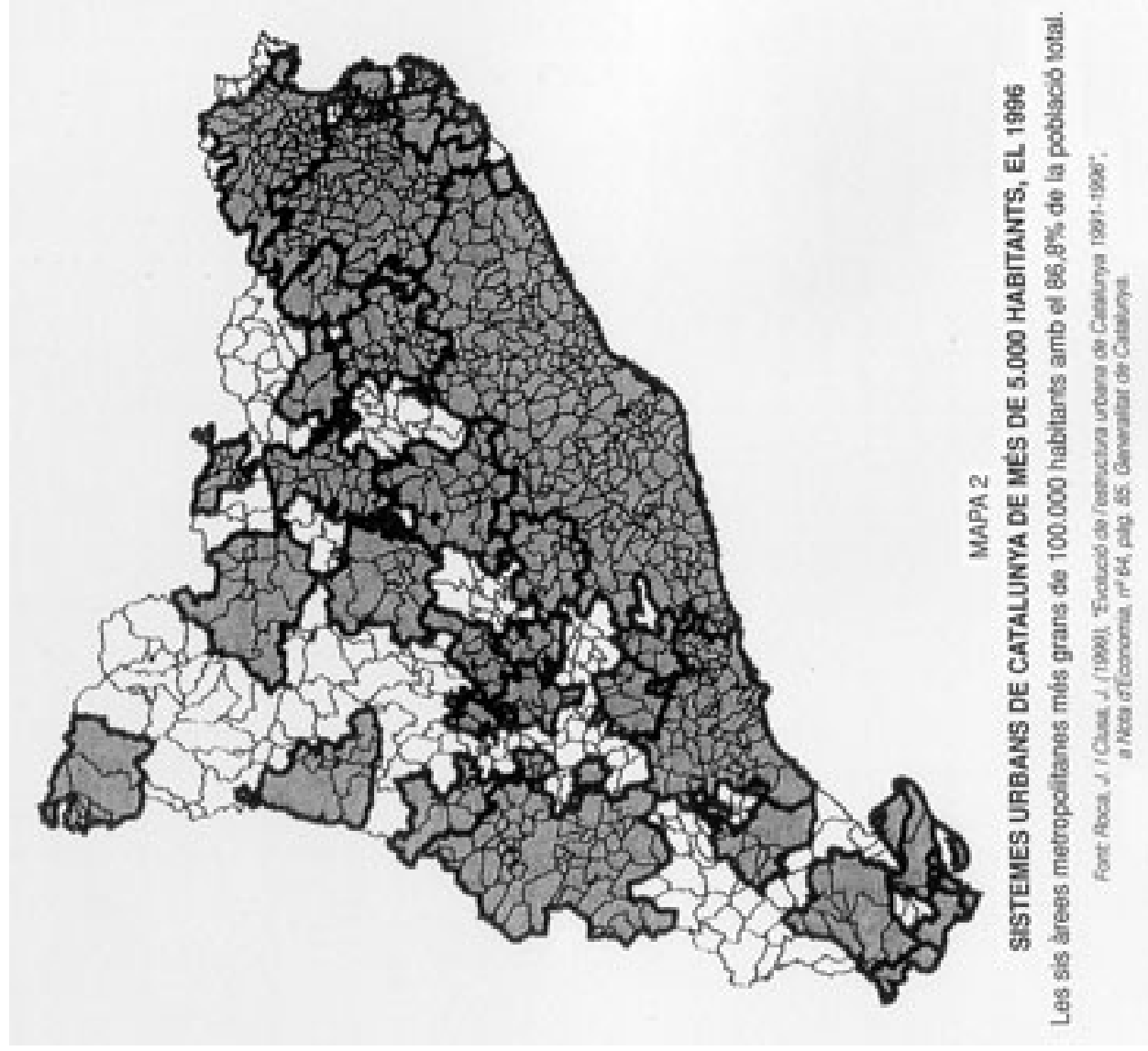
ANEM AMUNT...I ENCARA NO S'HA ATURAT...

SECTOR PÚBLICO: DEL 20% DEL P.I.B. AL 50%, AVUI 25 PUNTS PERCENTUALS DES DE 1975

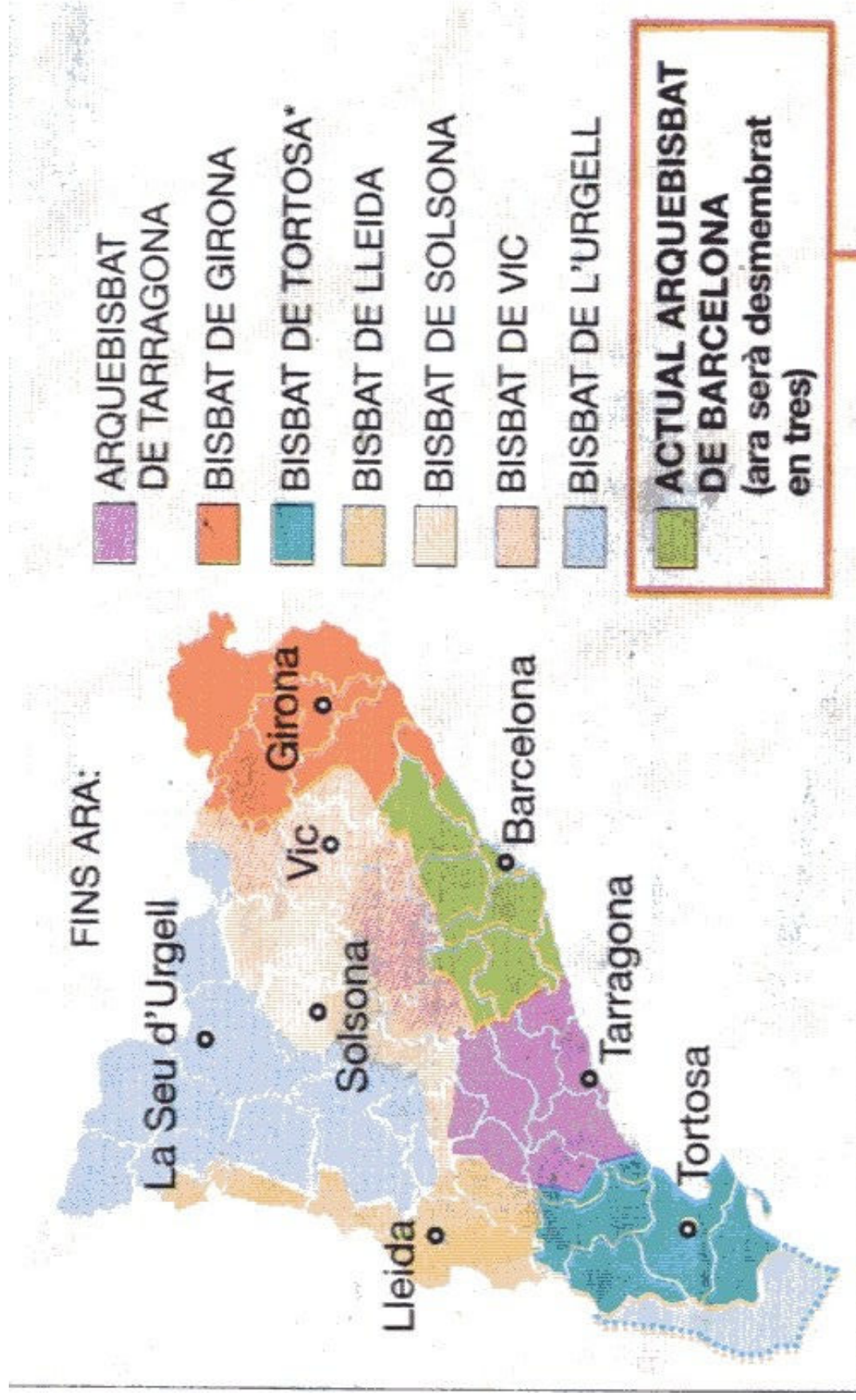
TERRITORI EN EVOLUCIÓ

LA LLEI D'ORGANITZACIÓ COMARCAL DE 1987

- “Només amb la naturalesa local és possible que la comarca serveixi d'element modernitzador de la nostra administració local, en la mesura que ha de servir d'element potenciador de la capacitat de gestió dels municipis. **La comarca es presenta així, com un element indirecte de reforma de l'estructura municipal del nostre país**” (Preàmbul)
- “La solució més prudent i alhora respectuosa amb aquesta autonomia (municipal) ha de partir necessàriament d'un procés de transferència basat en els principis de voluntariat i col·laboració entre els municipis i la comarca respectiva. D'aquesta manera la llei opta clarament per les tècniques de la delegació i del conveni com a mecanismes ordinaris d'assumpció per la comarca de la gestió de competències municipals”
- Llei suspesa sobre el règim provisional de les Diputacions: “Un dels principals problemes de l'organització territorial és, doncs, cercar la solució més idònia per a resoldre l'estructura supramunicipal de Catalunya...”

PERMANÈNCIA DE LES ESTRUCTURES TERRITORIALS: ELS ANTICS BISBES

MOMENTS DE CANVIS EN L'ESTRUCTURA

TERRITORIAL

Font: Conferència Episcopal Espanyola

* La diòcesi de Tortosa inclou terr

Divideix i arriscaràs

Els nous responsables de les diòcesis hauran d'afrontar la crisi econòmica i de vocacions ≡ L'operació del Vaticà genera dubtes

INFORME

EL PERIÒDICO
BARCELONA

Els pocs recursos, el minso nombre de sacerdots i la falta de cohesió de la feligresia no són les millors condicions per procedir a la fragmentació de la diòcesi. El Vaticà, no obstant, ha obviat aquestes consideracions i ha optat per dividir la demarcació.

A ▶▶

Unes arques amb problemes

La situació econòmica de l'Arquebisbat de Barcelona que ara es fragmenta no és gens pròspera. Durant anys els números vermells han estat la tònica habitual dels comptes i únicament la venda de patrimoni immobiliari ha permès, en la recta final del mandat del cardenal Carles, equilibrar els comptes. El repartiment dels fons interdiocesans que cada any efectua la Conferència Episcopal Espanyola penalitza les diòcesis amb molta població i pocs sacerdots, com és el cas de Barcelona, i els dirigents diocesans no han aconseguit que es revisi aquest sistema malgrat que han denunciat reiteradament aquesta situació.

B ▶▶

735 sacerdots per a 4,3 milions d'habitants

La penúria de sacerdots, 735 per a 4,3 milions d'habitants, converteix el territori ara fragmentat en un dels més secularitzats de tot Espanya. Al capdavant d'aquesta magra legió hi ha figurat un arquebisbe, que ha estat acompanyat per un reduït grup de bisbes auxiliars o vicaris episcopals, que s'han distribuït per les diferents comarques, i s'han repartit el govern de la diòcesi. Amb la promoció de Saiz, que passa a ser bisbe de Terrassa, i la jubilació del bisbe Pere Tena -la seva dimissió per raons d'edat ha estat acceptada pel Papa-, el nou arquebisbe de Barcelona només comptarà quan arribi a la demarcació amb un bisbe auxiliar, Joan Carrera, que té la jubilació pròxima.

C ▶▶

Terrassa, la segona diòcesi catalana

La nova diòcesi de Terrassa es convertirà, amb més d'un milió d'habitants, en la segona en importància de Catalunya. El prelat Josep Àngel Saiz Meneses fixarà la seva residència en aquesta ciutat de més de 173.000 habitants i se situarà al cap-

davant de 120 parròquies que compten, inicialment, amb 165 sacerdots. Ara bé, com ahir va recordar el mateix Saiz, els capellans disposen d'un termini de dos anys a partir d'ara per elegir la demarcació a la qual volen ser assignats entre les tres en què es dividirà l'antic arquebisbat. Aquesta decisió pot arribar a provocar desequilibris si hi ha zones que queden finalment desateses per l'escassetat de sacerdots.

D ▶▶

Els beneficis de la divisió estan per veure

Les raons que han aconduït al Vaticà a dividir l'arquebisbat s'han explicitat. Se suposa que el repartiment dels prelats redueix els beneficis per a la diòcesi, però en una diòcesi amb tanta cohesió i amb innombrables problemes «el repartiment de la misèria genera més misèria», argumenta un capellà contrari a l'operació. El moviment contrari a la fragmentació s'oposa frontalment a la forma en què la Santa Seu l'ha emprès, sense consultar els dirigents ni les bases de la diòcesi, però també considera que el moment escollit és inoportú perquè primer s'hauria de combatre la crisi. ≡

(EL CAS DE
L'EXÈRCIT: LA
REFORMA
SERRA)

ESCALA METROPOLITANA I ESCALA URBANA= “MUNICIPALIES” DE CASASSAS-CLUSA 1981

LA VALL DE RIBES=
CIUTAT DE CATALUNYA → 10.000 RESIDENTS

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació i
Relacions Institucionals

INFORME SOBRE LA REVISIÓ DEL MODEL D'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA

Comissió d'experts creada per acord del Govern
de 3 d'abril de 2000, a instància dels diferents
grups del Parlament de Catalunya

Barcelona, desembre de 2000

INFORME ROCA:

NO EL PODEM OBLIDAR

SOC PARTIDARI DELS

**“CRITERIS” DE L'INFORME
ROCA**

INFORME ROCA 2000

- **COMISSIÓ D'EXPERTS DEL PARLAMENT AMB ACORD DELS GRUPS: PRESIDENT I 7 VOCALS (2 advocats, 4 geògrafs i 1 enginyer agrònom- economista)**
- **PRIMERA REUNIÓ: 3 d'Abril de 2000**
- **ENCÀRREC: “ Estudiar i elaborar un Informe que permeti revisar el model d’organització territorial de Catalunya, que posteriorment es plasmarà amb iniciatives legislatives”**
- **LLIURAMENT DELS TREBALLS: Desembre 2000**
- **PONÈNCIA DE TREBALL AL PARLAMENT DE CATALUNYA EN FUNCIONAMENT: “Hi ha problemes a resoldre”**

INFORME ROCA: “PROBLEMES A RESOLDRE”

- “L’actual model d’OT presenta problemes importants que tenen conseqüències negatives per a la ciutadania” (pàg.9)
- Causes de la insatisfacció de l’actual model (pàg.9):
 - “Profusió d’instàncies administratives que provoca una escassa racionalitat del model
 - Un minifundisme municipal que no troba en les instàncies comarcals una eina prou adequada de correcció
 - Una delimitació provincial qüestionada que genera una confusió d’àmbits d’actuació de l’Estat i de la Generalitat que no és indònia, i que dóna una enorme complexitat a la OT del país” .

INFORME ROCA : OBJECTIUS (pàg. 10)

- “Respectar l'autonomia local i enfortir els Ajuntaments
- Incrementar la participació ciutadana en l'Administració Local
- Millorar la representativitat dels ens locals intermedis
- Resituar la comarca en el marc de la col·laboració intermunicipal
- Flexibilitzar les solucions proposades adaptant-les a la diversitat de realitats territorials
- Optimitzar l'ús dels recursos limitats de l'Administració Local
- Establir un marc que permeti la descentralització de la Generalitat i la confluència de les diverses demarcacions territorials emprades tant per la Generalitat com per l'Estat
- En definitiva, actualitzar i racionalitzar el mapa administratiu heretat”

INFORME ROCA : CONDICIONANTS I CRITERIS

- “El territori és dinàmic: noves infraestructures, noves tecnologies, nous models i hàbits de comportament social, nous conceptes en les relacions laborals, noves modalitats de contractació mercantil, noves formes de relacions administratives, noves característiques en les prestacions dels serveis públics influeixen la configuració territorial” (pàg. 11).
- “Un model per el segle XXI ha de construir-se sobre la base de la FLEXIBILITAT; ha de poder-se adaptar als canvis sense necessitat de revisar el model global; ha de permetre fer-hi revisions puntuals, compatibles amb el manteniment amb el sentit de personalitat del món local” (pàg. 11).
- “Ha de ser també un model GRADUAL. No es necessari que es faci tot de cop, però tot el que es faci ha de ser en la línia del model...sense perjudicar la qualitat dels serveis públics...” (pàg. 11)

INFORME ROCA : PROPOSTES

- “La Comissió proposa un MODEL GLOBAL DE L’O.T. De Catalunya. Aquest model descansa en (pàg.11):
 - l’enfortiment municipal,
 - l’adequació de la comarca
 - la introducció de la VEGUERIA, en el marc de l’organització provincial de l’estat, per adequar aquesta organització a Catalunya”
- “La Comissió proposa 6 VEGUERIES i el reconeixement d’una àrea de tractament específic (Pirineus)”
- “Certament el Parlament català s’havia pronunciat a favor de la desaparició de les províncies actuals, mitjançant la via de constituir tot Catalunya com a província única.” (pàg. 12)
- “...proposar – tot i respectant el marc establert per la CONSTITUCIÓ ESPANYOLA – la REFOSA DE VEGUERIES I PROVÍNCIES, MODIFICANT el nombre d’aquestes, adequant la seva delimitació geogràfica i atribuint-los la denominació de Vegueries” (pàg. 12)

INFORME ROCA: PROPOSTES

- “Per aquesta via, MUNICIPIS, COMARQUES I VEGUERIES – governades per Diputacions- es constitueixen....en les úniques instàncies locals de caràcter general a Catalunya, i a la vegada EN ÀMBITS D’ACTUACIÓ ÚNICA PER L’ACCIÓ DESCENTRALITZADA DEL GOVERN DE LA GENERALITAT I L’ESTAT”. (pàg. 12)
- “A partir de la simplificació que això representa, permet al Parlament català regular la descentralització de l’Administració de la Generalitat i introduir en el funcionament de les vegueries modalitats específiques que complementin la singularitat d’aquestes entitats” (pàg. 12)
- “Simplificació, racionalització, descentralització eficaç de l’acció de la Generalitat i també del mateix Estat, conformen així un model integrat que supera el bloqueig actual i les regulacions disperses poc coherents” (pag. 12)
- “que la tramitació d’algunes modificacions legislatives, com per exemple les que s’han de plantejar davant de les Corts Generals, no siguin obstacle per l’adopció de les corresponen o al Parlament de Catalunya o al Govern de la Generalitat” (pàg. 13)

INFORME ROCA: PROPOSTES

- “.....necessitat d’afrontar una profunda i ambiciosa reforma del SISTEMA DEL FINANÇAMENT DE LES CORPORACIONS LOCALS, tant pel que fa a la suficiència financera com a l’autonomia en la despesa”. (pàg.13)
- “És impossible traslladar responsabilitats més grans als ens locals si no van acompanyades de la dotació dels recursos necessaris per a dur-les a terme. Però tampoc la seva mancança pot servir d’excusa per no traspassar responsabilitats que serien exercides amb més benefici per als ciutadans per l’Administració que els és més propera”. (pàg. 13)

INFORME ROCA: PROPOSTES

- “El mapa municipal es caracteritza pel gran nombre i elevada proporció de municipis amb un nombre d’habitants molt reduït: dels 946 actuals, més d’una cinquena part – concretament 203, un 21,5% - no arriben als 250 habitants, i més de la meitat (527, un 56%) no assoleixen els 1.000 habitants” (pàg. 17)
- La reforma de la llei municipal efectuada per Llei 13/1998 vas establir criteris per l’acceptació de noves segregacions....d’un mínim dels 2.000 habitants” (669, un 71%).
- En municipis de muntanya (Llei 2/1983)...xifra de referència dels 500 habitants.... (pàg. 21)
- PLA DE FUSIONS I AGREGACIONS PER ALS MUNICIPIS DE MENYS DE 250 HABITANTS” (pàg. 23). (CATALUNYA: 743 MUNICIPIS)
- RÈGIM ESPECIAL PER EL PETIT MUNICIPI: PLA D’AGRUPAMENTS (funcionals) DE MUNICIPIS (fins 500 hab.). Manteniment del municipi com districte electoral. (Denominació: Ribera de Sió, Vall de Ribes..)
- FINANÇAMENT: “Cap procés de reordenació pot significar pèrdues de recursos”. Incentivació del PUOSC i Fons de Cooperació (pàg. 28)

INFORME ROCA: PROPOSTES

- **ELS DÉFICITS DE L'ACTUAL MODEL COMARCAL:** “La Comissió constata que el model d'organització comarcal que s'establí (1987) no ha estat encara assumit com a satisfactori” (pàg. 30)
- **“Indefinició de la funcionalitat de la comarca en el conjunt del sistema d'O.T.**
 - Per l'encaix amb els municipis i amb les Diputacions provincials
 - La indefinició del règim competencial i financer de la comarca..Preferència pel manteniment d'una organització perifèrica pròpia de l'Administració de la Generalitat
 - La insatisfactòria solució adoptada respecte de l'organització política i administrativa interna i el seu règim electoral, que ha facilitat la producció d'un dèficit funcional en la representativitat dels òrgans comarcals i en la seva relació amb els Ajuntaments”
- **“L'actual conjuntura és favorable a introduir les reformes necessàries tant en el règim institucional com en la delimitació territorial...La Comissió no ha considerat convenient fer tabula ras de l'actual mapa comarcal....un cert grau d'identificació comarcal” (pàg. 33)**

INFORME ROCA: PROPOSTES

- “La comarca municipalista: ...en la comarca ha de prevaler la seva funció de suport als municipis i de gestió coordinada en el territori, sense deixar de banda la seva vessant com a àmbit de prestació dels serveis administratius de la Generalitat i l'Estat...”
- La comarca flexible: relacions voluntàries amb els municipis pàg. 36). Possibilitat de configurar “àmbits subcomarcals” (pàg.37)
- Organització política: reforçar la presència dels Alcaldes i composició en relació als vots obtinguts
- COMPETÈNCIES: assistència i cooperació als municipis. Atorgar competències pròpies de caràcter substantiu, sobretot en el camp dels serveis personals per la via de la delegació.
- FINANÇAMENT: Incentivació via PUOSC i Fons de Cooperació
- **6 NOVES COMARQUES: Baix Llobregat Nord (105.000 hab.-342 Km2), Alta Segarra (7.200 hab.- 512 Km2), Moianès (0.300 hab.-335 Km2), Selva marítima (110.000 hab.- 359 Km2), Vall de Campodón (4.300 hab.- 294 Km2) i Segre Mitjà (9.700 hab.-871 Km2).**
Referències a les subcomarques del Lluçanès i Sant Celoni

INFORME ROCA: PROPOSTES

- “7 grans àrees al voltant de les quals s’ha de tendir a articular l’O.T.” Pla Territorial General de Catalunya de 1995: 6 àmbits funcionals.
- **BARCELONA / CAMP DE TARRAGONA / CATALUNYA CENTRAL / GIRONA / PONENT / TERRES DE L’EBRE**
- **ALT PIRINEU I LA VAL D’ARAN:** reconeixement i tractament institucional diferenciat.
- **COMPETÈNCIES I FUNCIONS** (“Substitueixen les províncies”): D’Administració Local (Diputacions), àmbit d’administració de l’Estat i àmbit de descentralització de la Generalitat
- **Recomanació d’elecció directa (pàg. 59)**
- **FETS METROPOLITANS** (“depasen els límits municipals i comarcals”): “la vegueria de **BARCELONA**” podria assumir “funcions que són característiques del fet metropolità”.
ESTRUCTURA ASIMÈTRICA.

COMENTARIS A L'INFORME ROCA

- **DIMENSIÓ MÍNIMA MUNICIPAL:** 250, 1000 ó 5000 habitants (787 dels 946-83% - i 13% de la població. Resultat: 159 municipis?). La grandària del municipi (residents de nit!) té diferents implicacions si està aïllat o si es veí de ciutats més grans.
- **MAPA COMARCAL:** El mateix principi dimensional i territorial que justifica les 6 noves comarques (150-350 km2) a tot Catalunya i justificaria a l'entorn de 100 comarques?.
- **NOVES COMPETÈNCIES COMARCALS:** Només “serveis personals” per delegació?. Plans Generals Municipals per sistemes urbans? PGM és govern del territori.
- **DEMANDA DE NOVES COMPETÈNCIES MUNICIPALS** (Associacions municipalistes): Habitatge, Promoció de l'activitat econòmica, Ensenyament infants?. Als municipis o a les comarques?
- **COMPETÈNCIES DE LES VEGUERIES.** Només competències locals de les Diputacions?. **PLANS TERRITORIALS PARCIALS i GESTIÓ DE LA MOBILITAT DIÀRIA** (transport públic- xarxa viària)?

ADMINISTRACIÓ LOCAL I TERRITORI A CATALUNYA

Nou model d'organització territorial

BARCELONA

EQUIP REDACTOR

Rafel PUJOL MARIGOT. Director

Joaquim CLUSA ORIACH

Jordi CORTÈS RODRÍGUEZ

Rafel LLUSSÀ TORRA

Josep ROCA CLADERA

Pere SALVADOR SUREDA

Àngels SANTIGOSA COPETE

INFORME DE LA DIPUTACIÓ

ENTREGAT A LA PONÈNCIA DEL PARLAMENT A L'ABRIL 2001

- Coincideix amb l'Informe Roca en les avaluacions i problemes del mapa comarcal i municipal i en la escassa operativitat de les competències comarcals.
- Coincideix amb l'Informe Roca amb els problemes de representativitat política de les comarques
- Coincideix amb l'Informe Roca amb el respecte a l'autonomia municipal.
- Coincideix amb l'Informe Roca amb les 7 grans àrees d'organització territorial.
- **DIAGNÒSTIC: “Es fa necessari un nou model d'organització territorial de l'administració local que contempli les noves realitats territorials: els sistemes urbans de base diària i els espais regionals de caire metropolità” (pàg.8)**

INFORME DE LA DIPUTACIÓ

ENTREGAT A LA PONÈNCIA DEL PARLAMENT A L'ABRIL 2001

- Difereix amb l'Informe Roca en la operativitat de proposar canvis que necessitin lleis del Congrés. **MANTENIMENT DE LES DEMARCACIONS PROVINCIALS ("Vegueries") I CREACIÓ DE REGIONS DESCENTRALITZADES** per Catalunya Central, Terres de l'Ebre i, al mateix nivell, Alt Pirineu.
- Difereix amb l'Informe Roca en les **COMPETÈNCIES COMARCALS**. Algunes competències infraestructurals pel govern del territori a més a més de les delegacions i transferències voluntàries i serveis personals.
- Difereix amb l'Informe Roca en les **COMPETÈNCIES REGIONALS**. Planejament territorial i competències infraestructurals, especialment per la **"REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA"** (Comissió d'Urbanisme, planejament territorial, transport (ATM), Tractament de Residus, Promoció de l'activitat econòmica....
- Difereix amb l'Informe Roca en l'**ESCALA I DIMENSIÓ DE LES COMARQUES**: cap a les 100 COMARQUES O SISTMES URBANS. MAPES PROVISIONALS. LES COMARQUES COM TENDÈNCIA DE FUTUR.

CONCLUSIONS

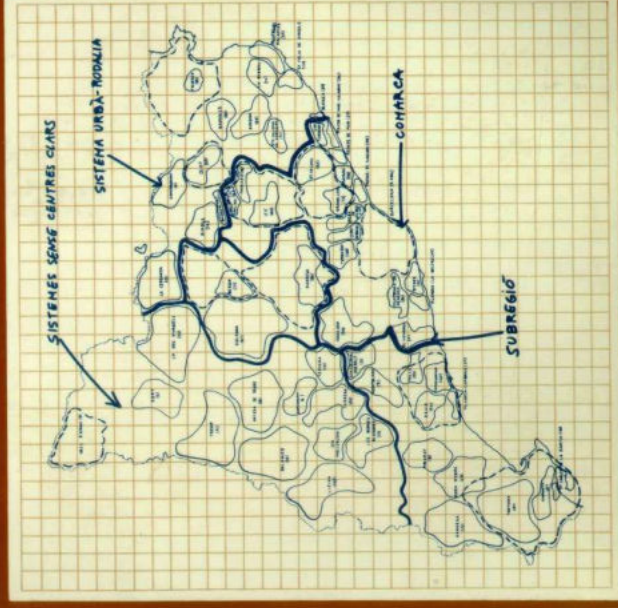
- **COMPETÈNCIES BÀSIQUES PEL GOVERN DEL TERRITORI: URBANISME I TRANSPORT PÚBLIC/ GESTIÓ DE LA MOBILITAT**
- **NIVELL BÀSIC AVUI AMB LES DINÀMIQUES TERRITORIALS: ÀREES I REGIONS METROPOLITANES (5 A CATALUNYA) + 2 REGIONS-PROGRAMA (Terres de l'Ebre i Pirineus)**
- **LA CIUTAT ACTUAL DE DOS NIVELLS (METROPOLITÀ I SISTEMA URBÀ) QUE DEMANEN GOVERN LOCAL DEL TERRITORI. 20-25 “Ciutats-comarques” a la Regió Metropolitana separades per passadissos verds i ben servides per transport públic amb centres-intercanviadors?. 80-120 a CATALUNYA**
- **PER QUANSEVOL SERVEI PÚBLIC CAL PLANTEJAR: Ho farien millor els municipis actuals? Ho farien millor les comarques actuals? Ho farien millor unes comarques més petites? Ho farien millor les regions metropolitanes?. Exemple: Promoció de l'activitat econòmica- Pactes industrials (triplicats)? / Transport Públic (“retencions a Ripollet en els dos sentits de la marxa”)**
- **POTSER EL QUE ESTEM DISCUTINT NO ÉS TANT IMPORTANT PERQUÈ SIELS SERVEIS ANESSIN TANT MALAMENT HI HAURIEN MÉS PROTESTES SOCIALS**

l'organització territorial de catalunya

lluis casassas joaquim clusa

5
temes bàsics

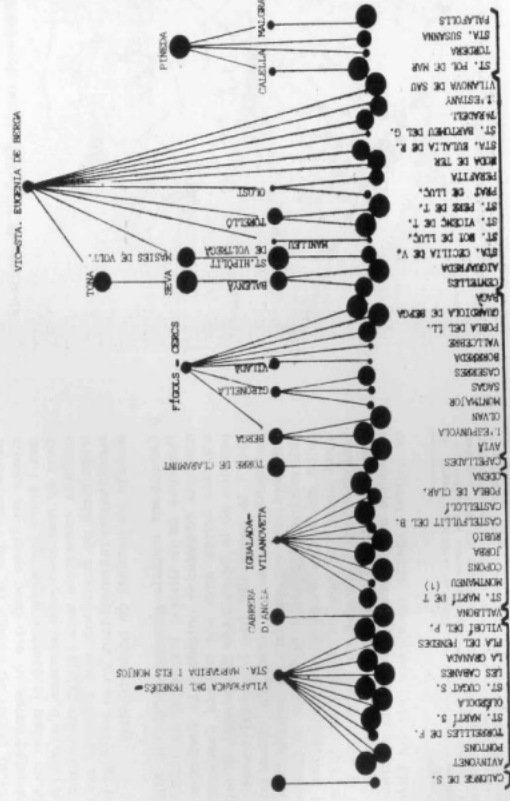
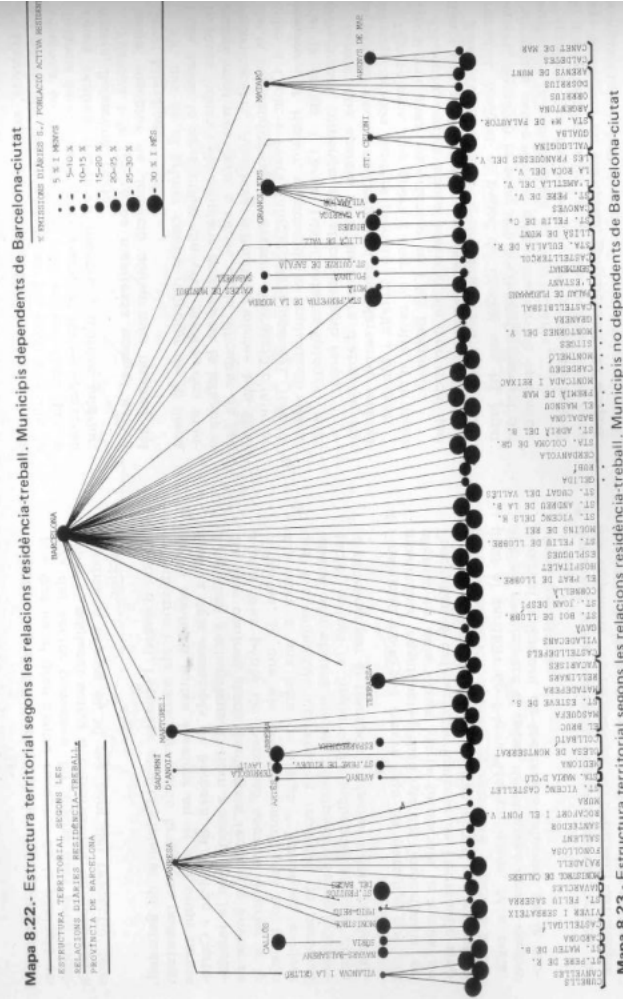
Publicacions de la
Fundació Jaume Bofill

**ELS FLUXOS
“DIRECTES”**

NO SÓN

**“XARXES”
.....ENCARA**

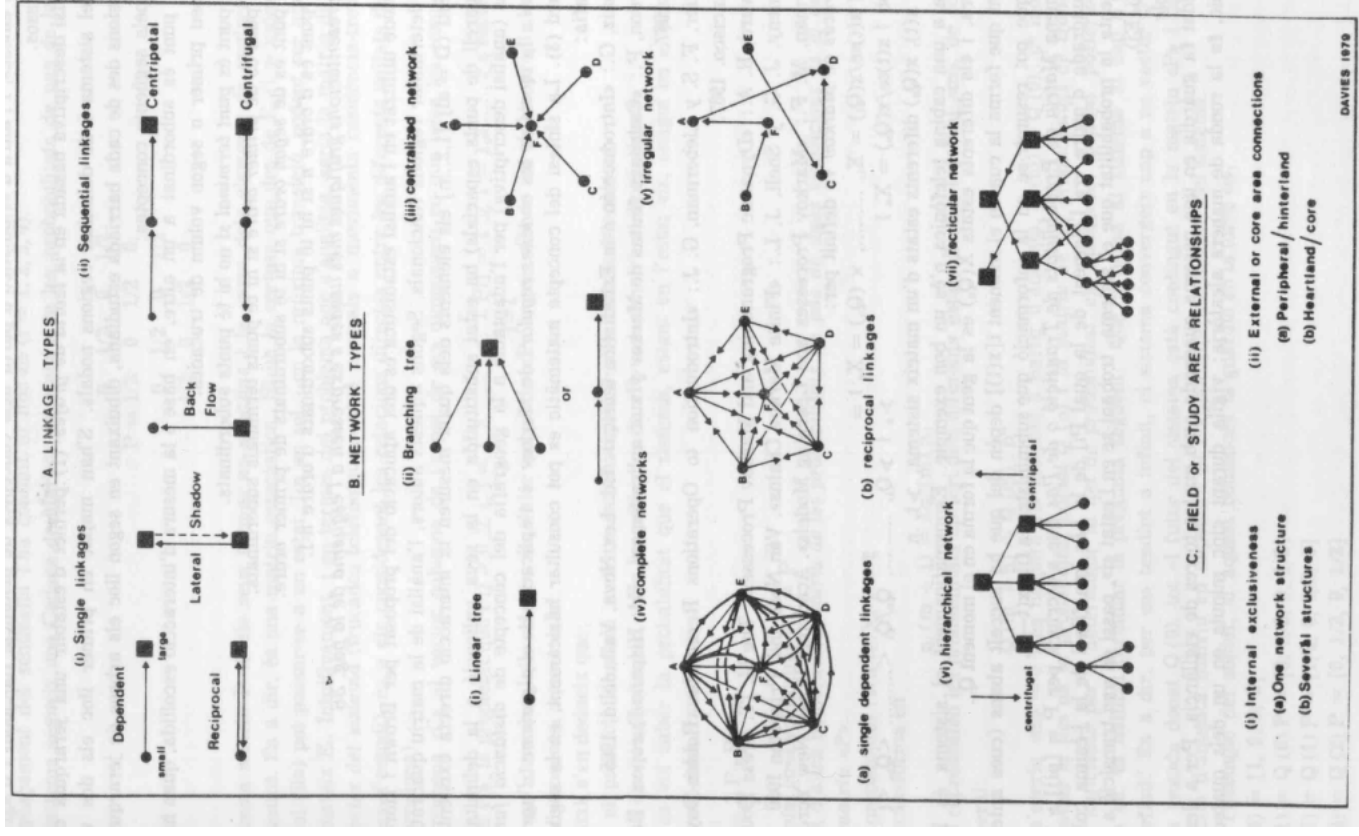
**“LA CIUTAT
NO ÉS UN
ARBRE”**

EL TERRITORI DE LES “XARXES”

O LES XARXES DEL TERRITORI

(De
Casassas i
Clusa,
1981,
Districtes
de
Barcelona)

L'APLICACIÓ D'AQUESTES TÈCNIQUES

**A “OSONA” (CENTELLES, TONA, VIC, MANLLEU, TORELLÓ,
LLUÇANÈS)**

**I A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA (SABADELL I
TERRASSA, SISTEMES URBANS)**

COINCIDEIX

**AMB ELS “MERCATS CASASSAS” DE 1979
TAMBÉ AMB ELS ESTUDIS DELS PLANS INTERMUNICIPALS
DE 1981-1983 (CANTALLOPS, VISIÓ FALLIDA)**

**EL LLLIBRE INTENTA RESOLDRE LA QÜESTIÓ DELS
“CONTINENTS” I “CONTINGUTS”
DEL DEBAT TERRITORIAL 1932- 1980**

**LA PROPOSTA D'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE
CATALUNYA ÉS BASA EN UN ÚNIC NIVELL
D'ADMINISTRACIÓ LOCAL:**

**125 “MUNICIPALIES” QUE AGRUPEN ELS 1000
AJUNTAMENTS DE CATALUNYA**

**CAP NIVELL INTERMEDI ENTRE LES
MUNICIPALIES I EL GOVERN DE LA
GENERALITAT:**

**AQUEST NIVELL ES RECUPERARÀ EN EL
TREBALL DE LA DIPUTACIÓ (1991-93 I 2000):
LA REALITAT URBANA S'HA CONVERTIT EN
METROPOLITANA ARREU DE CATALUNYA**

Í N D E X

PRESENTACIÓ

9

RÈGIM INTERIOR I HISENDA

Organització del Consell Comarcal
Ple
Altres òrgans
Gestió administrativa
Plantilla
Pressupostos

12
12
14
15
15
16

TERRITORI I MEDI AMBIENT

Urbanisme i ordenació territorial
Transport i viabilitat
Transport públic
Autopistes i carreteres
Patrimoni immobiliari
Patrimoni cultural
Estadística i demografia
Medi ambient
Pla de Gestió Integral de Residus Municipals
Deixalleries
Planta de compostatge
Subvencions per a actuacions municipals
Recollida selectiva
Activitats classificades
Sensibilització ambiental
Agricultura, ramaderia i boscos
Programes i obres
Pla Unic d'Obres i Serveis de Catalunya
Pla de Cooperació i Assistència Local

20
21
21
22
22
23
24
25
25
26
27
28
29
30
31
31
32
32
34

SERVEIS PERSONALS

Ensenyament
Transport escolar col·lectiu
Ajuts individuals de desplaçament
Ajuts individuals de menjador
Colònies
Benestar social
Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència
Altres
Sanitat
Joventut
Dona

38
38
38
39
39
40
40
40
41
41
41
43

PROMOCIÓ I DINAMITZACIÓ SÒCIO-ECONÒMICA

Pacte Territorial per l'Ocupació
Definició i antecedents
Eixos i mesures
Youthstart i
Nívoallès i
Mercavallès

46
46
47
57
58
59

SOLIDARITAT

60

TURISME

61

COMARQUES

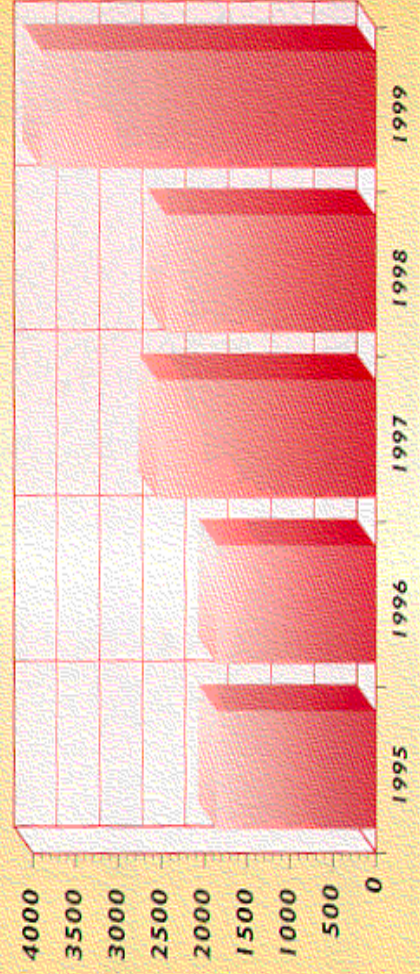
1987-2005

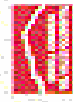
Pressupostos

L'evolució dels pressupostos en aquests anys ha estat la següent:

PRESSUPOSTOS 1995-1999 (PTA.)	
ANY	PRESSUPOST (PREVISIONS DEFINITIVES) (PTA)
1995	1.931.597.376
1996	1.925.980.571
1997	2.551.491.160
1998	2.437.901.028
1999	3.942.978.858 (previsió actual)

EVOLUCIÓ DELS PRESSUPOSTOS (1995-1999) (EN MILIONS DE PTA)

Programes i Obres

Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC)

Aquest Pla, quadriennal (1996-1999) i format pel Departament de Governació de la Generalitat, ha inclòs 68 obres als municipis de la comarca, amb un pressupost total de 2.526.037.678.- pta.

OBRES DEL PUOSC TRAMITADES (1996-1999)			
ANUALITAT	NOMBRE D'OBRES	SUBVENCIÓ (PTA)	COST TOTAL
1996	12	143.531.997	360.662.584
1997	22	255.633.976	632.702.497
1998	10	134.961.104	266.251.848
1999	24	395.705.572	1.266.420.749
Total	68	929.832.649	2.526.037.678

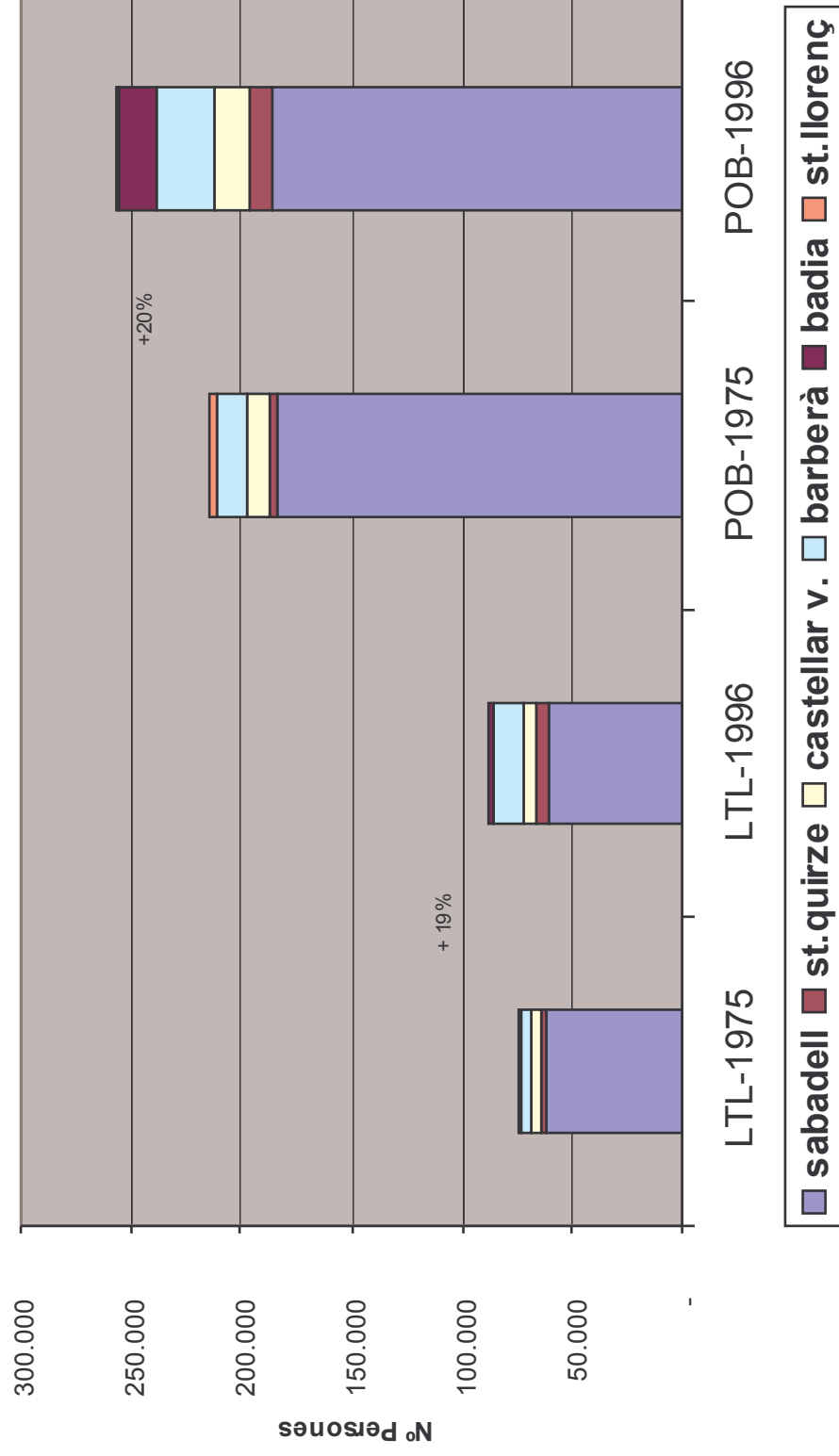
Dintre d'aquestes, en aquest quadrienni, per primera vegada, el Consell Comarcal ha dut a terme una sèrie d'obres i adquisicions pròpies, que han estat les següents:

CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS OCCIDENTAL

1995-1999

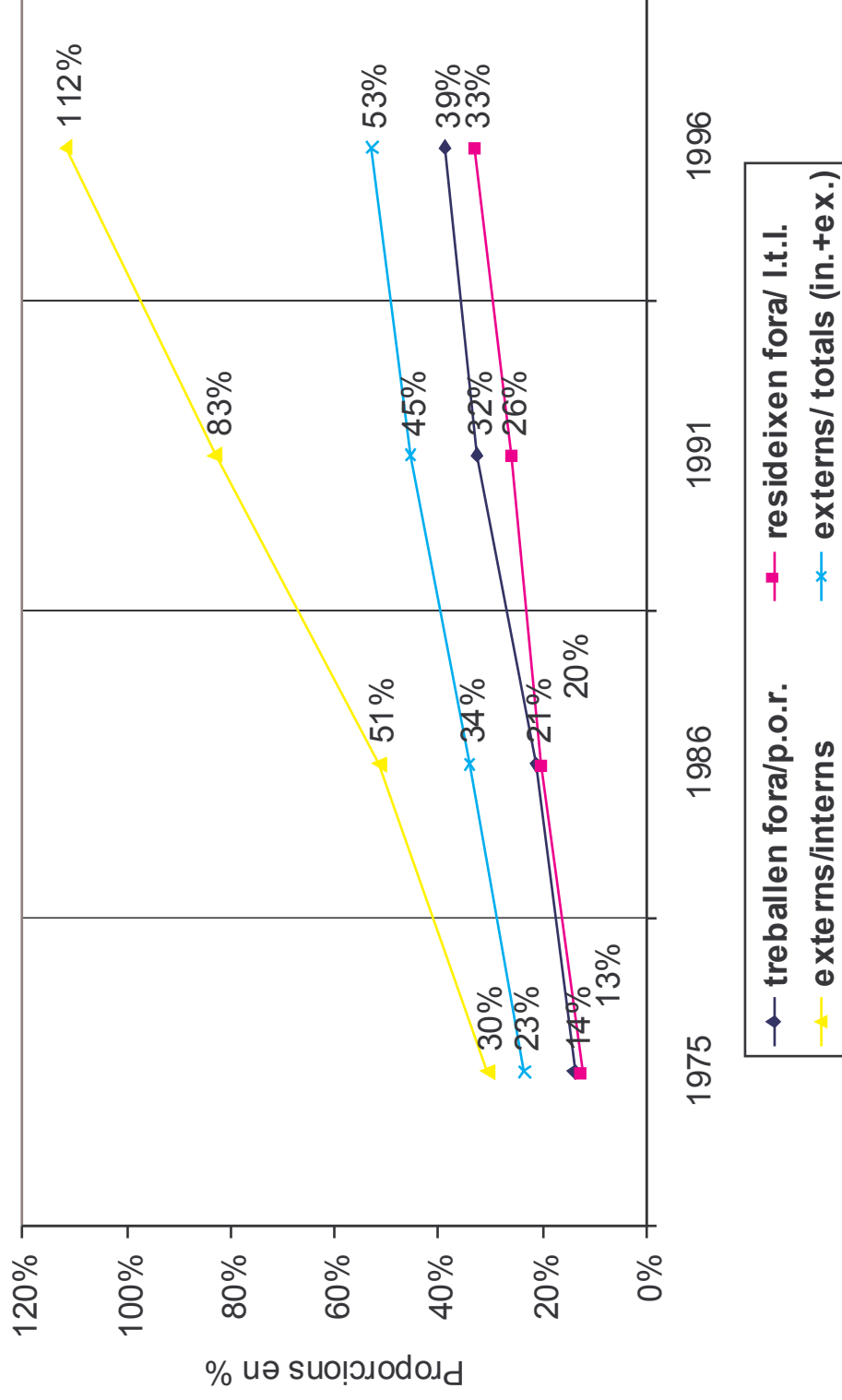
- **COMPETÈNCIES- SERVEIS MÉS IMPORTANTS:** Transport Escolar, Planta de Compostatge, Pla de Gestió Integral de Residus Urbans, Pacte Territorial per l'Ocupació...
- Poques accions de govern del territori i alguns “serveis finalistes complets”
- Pressupost total: 3.942 MPTA . Pressupostos del Ajuntaments (700.000 hab.)= 50-60.000 MPTA. Consell Comarcal: 7%
- OBRES DEL PUOSC 1999: 1.266 MPTA (Subvenció: 396 MPTA- 31%). Inversió dels Ajuntaments: 12-15.000 MPTA. PUOSC: 9%.
- **CAL CANVIAR LA DIVISIÓ COMARCAL?: SEGURAMENT NO CAL AMB LES COMPETÈNCIES I RECURSOS ACTUALS**

POBLACIÓ RESIDENT I LLOCS DE TREBALL / SABADELL I "SISTEMA URBÀ" 1975-1996

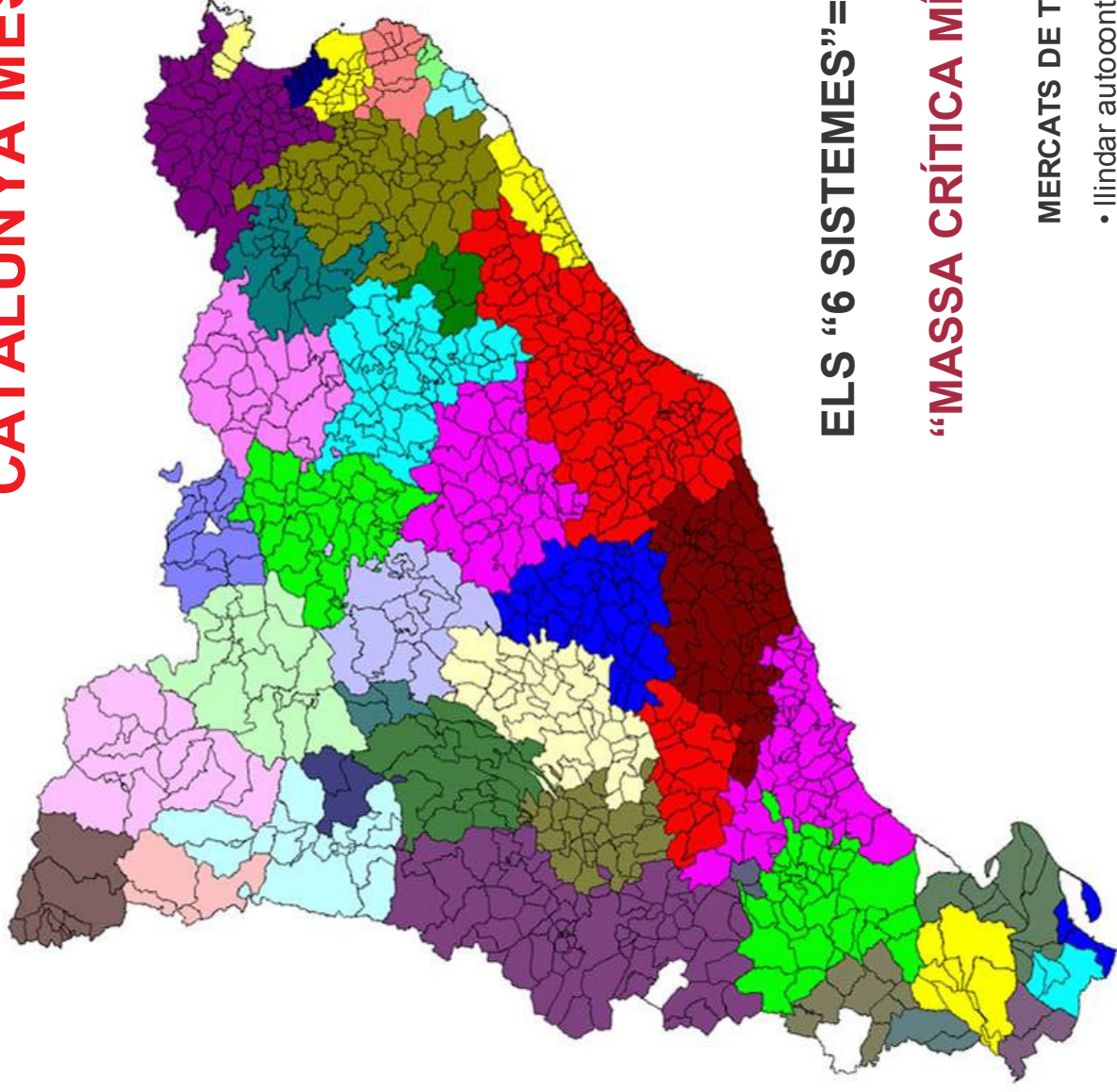

SABADELL	1964-SBD	2000-SBD-A.	2000-SBD-T.
(Seg.Social)	Assalariats	Assalariats	+ Autònoms
%tèxtil + confec.	57%	14%	12%
%resta indústria	24%	12%	13%
%construcció	11%	10%	11%
%serveis	8%	63%	64%
total	100%	100%	100%

FLUXOS DE MOBILITAT RESIDÈNCIA-TREBALL (EN %) /SABADELL 1975-1996

CATALUNYA MÉS METROPOLITANA

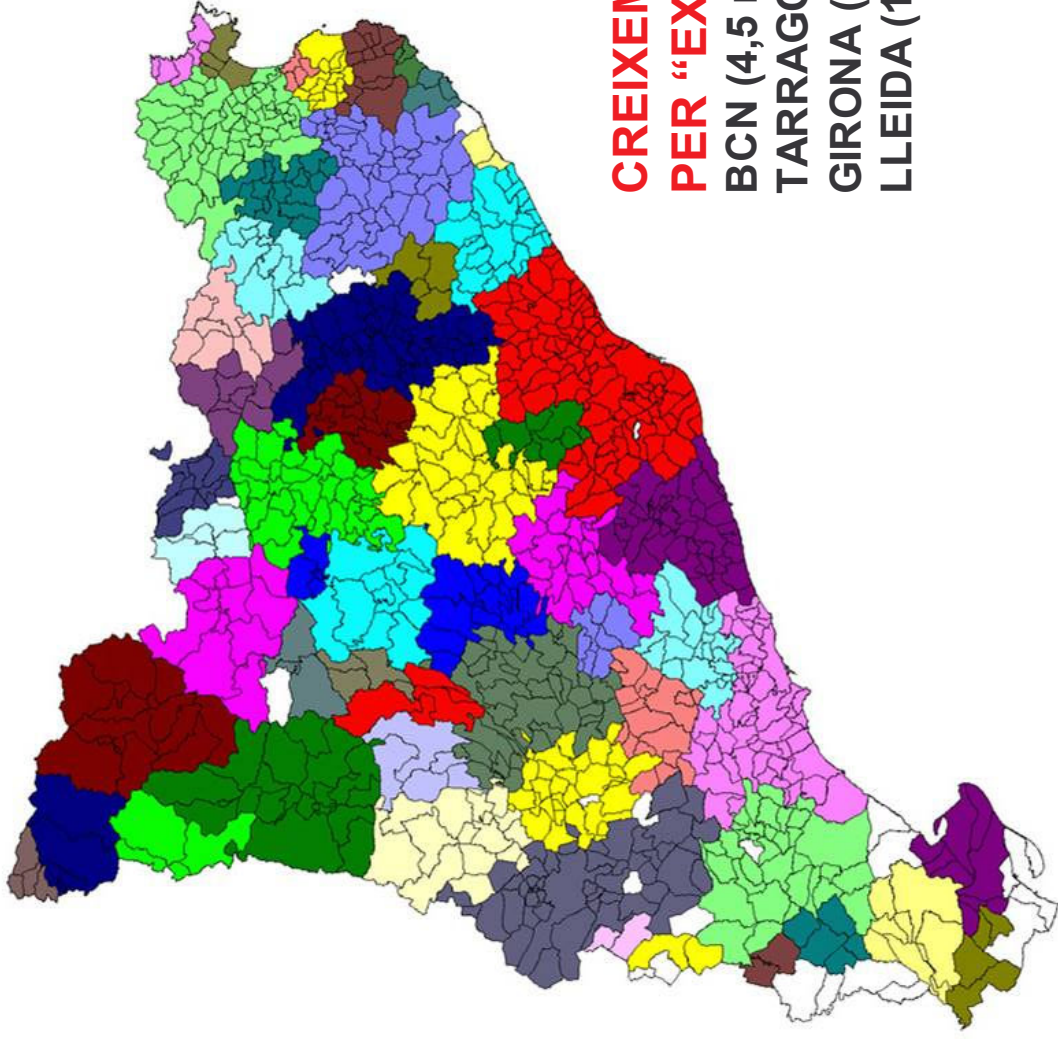

ELS “6 SISTEMES”= 91% DELS RESIDENTS

“MASSA CRÍTICA MÍNIMA”: 500.000 RESIDENTS

MERCATS DE TREBALL 2001 (versió CPSV)

- llinar autocontenció i autosuficiència: 75%
- valor de relació: Smart

CREIXEMENT DE LES “CIUTATS REALS” PER “EXTENSIÓ”

BCN (4,5 m. residents): 9,5%

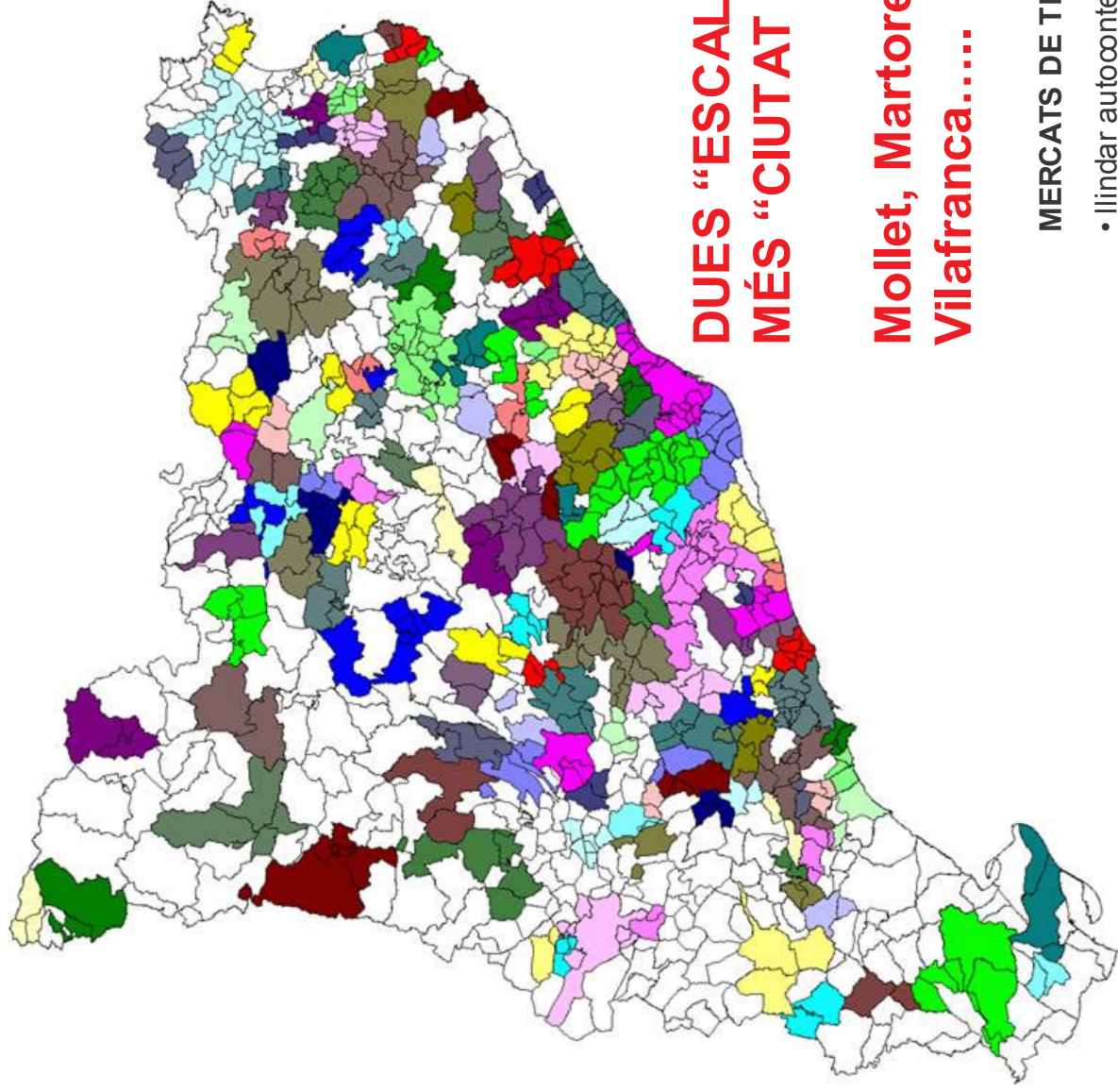
TARRAGONA- REUS (382.000): 37%

GIRONA (235.000): 33%

LLEIDA (188.000): 20%

MERCATS DE TREBALL 1996 (versió CPSV)

- l'indar autocontenidó i autosuficiència: 75%
- valor de relació: Smart

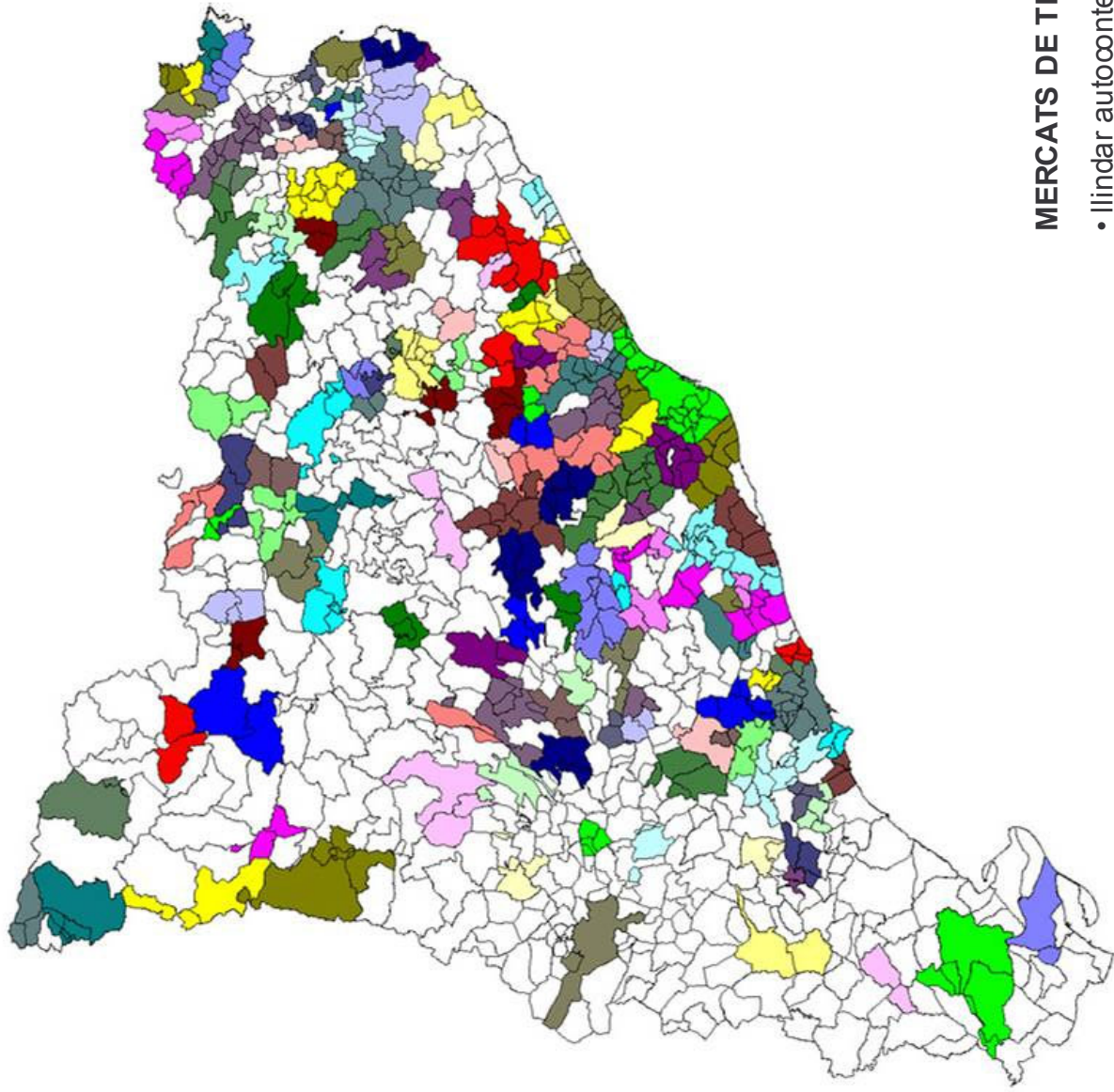

DUES “ESCALES” METROPOLITANES MÉS “CIUTAT DE CIUTATS”:

**Mollet, Martorell, el Prat,
Vilafranca.....**

MERCATS DE TREBALL 2001 (versió CPSV)

- l'indar autocontenidó i autosuficiència: 45%
- valor de relació: Smart

MERCATS DE TREBALL 1996 (versió CPSV)

- l'indar autocontenidó i autosuficiència: 45%
- valor de relació: Smart

MANLLEU 2005
> 20.000 RESIDENTS (“DE NIT”)
MERCAT DE TREBALL – SISTEMA URBÀ

- 1991: 6.353 LLOCS DE TREBALL
- 1996: 5.968 LLOCS DE TREBALL (CRISI -400)
- 2001: 6.855 LLOCS DE TREBALL
- 2001- 2005: CREIXEMENTS MOLT ALTS
 - MANLLEU: + 8,4% (VA BÉ)
 - VIC: +7,6%
 - OSONA: +9,8% (MANLLEU PODRIA ANAR MILLOR)
 - CATALUNYA: 8,2%

MANLLEU 2005
“BALANÇOS” D’OCUPACIÓ
(LLOCS DE TREBALL – OCUPATS)
MERCAT DE TREBALL – SISTEMA URBÀ

- 1991: -383 LLOCS DE TREBALL
- 1996: -739 LLOCS DE TREBALL (CRISI -400)
- 2001: -1.085 LLOCS DE TREBALL
- MANLLEU HA CRESCUT, PERÒ PER SOTA DEL QUE HAN CRESCUT ELS RESIDENTS: MÉS ATRACTIU EN RESIDÈNCIA QUE EN LLOCS DE TREBALL- HABITATGE MÉS BARAT? MANCA DE SÒL INDUSTRIAL?

MANLLEU 2005
MÉS CIUTAT AVUI QUE EL 1980
MERCAT DE TREBALL – SISTEMA URBÀ
L'UNIVERSITAT DE GIRONA ENS DIU QUE ÉS “VIC”

- 1991: 41% “SURTEN” -27% “ENTREN”
- 2001:49% SURTEN- 37% ENTREN
- MANLLEU, SISTEMA URBÀ-MERCAT DE TREBALL (45% “SURTEN” – 31% “ENTREN”
 - MANLLEU
 - MASIES DE VOLTEGÀ
 - ST.HIPÒLIT DE VOLTREGÀ
 - SANTA MARIA DE CORCÓ

LA CIUTAT ES FA AMB PROJECTES URBANS:
DOS GRANS PROJECTES:
LA FAÇANA DEL RIU – UN PARC EMPRESARIAL
L'EXPERIÈNCIA DE BARCELONA – FÒRUM 2004

